

bb. 30. zászlófelvonás a kisz önkéntes ifjúsági táborokban

ő sb/vid/mné/11 ká

1969. június 15.

vasárnap nyitották meg kapuit a kisz önkéntes ifjúsági építőtáborok, s ezzel megkezdődött a kéthetes nyári társadalmi munkára vállalkozó fiatalok 12. táborozási évadja. az előző 11 évben az építőtáboroknak csaknem 300 000 lakója mintegy 40 000 holdnyi földet tett termővé, s több mint másfél millió mázsa gyümölcsöt, zöldséget szüretelt. az idén 36 központi és 5 agytemi tábort rendeztek be. vasárnap ünnepélyesen fogadták a megyei, helyi kiszvezetők táborparancsnokok, gazdasági vezetők a 12. évad első kéthetes turnusának fiataljait. felvonták az építőtáborok zászlaját, amelyek bevonásáig, augusztus 23-ig 5 turnusban több mint 30 000 fiatal vesz részt a nyári építőmunkában.

somogyban vasárnap a balatonújhegyi, a balatonboglári és a kiskopárdi önkéntes ifjúsági építőtáborokat pest-, fejér, zala-, és somogy megye középiskolás diáklányai vették birtokukba, hogy kéthetes társadalmi munkával meggy-, szamóca- és málnaszedéssel, szőlőkötözéssel és egyéb kertészeti munkával segítsék az államgazdaságokat. ezen a nyáron mintegy 4 000 középiskolás diáklány vesz részt a somogyi építőtáborokban. ebben a hónapban új tábort is avatnak a megyében. a balatonboglári állami gazdaság langyeltóti kerületének halastava mellett épült fel a jól felszerelt háromszintes táborépület, amely június 29-én fogadja első lakóit. /mti/

19.30

ke 19.30

- v é g e -

- 18 -

MTI

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti belső hírek

1969. június 16.

bb. 1. kodály és bartók dalokat tanulnak szardínia szigetén

vid/ká/e cz

1969. június 16.

többéves az a kapcsolat, amely a debreceni kodály kórus és a szardínia szigetén lévő sassari város luigi canepa kórusa között alakult ki. ennek során a közelmúltban gulyás györgy, a debreceni kórus karnagyja sassariban tartózkodott és előadást tartott a magyar népzeneről, kodály és bartók munkásságáról. sassariban a zenei konzervatórium tanári testülete felkérte a debreceni dirigenszt, hogy a luigi canepa kórusal kodály és bartók dalokat tanítsa be. a felkérésnek eleget téve, ősszel ismét szardínia szigetére utazik gulyás györgy és néhány debreceni szólóistával együtt betanítja a dalokat, amelyeket hangversenyeken mutatnak be. a sassariak érdeklődése nemcsak azért fordul kodály és bartók művei felé, mert szeretik a magyar népzene, hanem azért is, mert a kodály-módszereket a népzenei kutatásban szeretnék hasznosítani. szardínia szigete ugyanis a folklór gazdag kincsestára. a szardíniai népdalgyűjtés megindításához a debreceniek támogatását kérik, s a módszerek átvételére sassariból népzene-kutató érkezik debrecenbe. /mti/

bb. 3. egyengetik a badacsonyi oldalát - háromezer köbméter földet mozgathatnak meg

vid/e ká cz

1969. június 16.

a szőlészeti és borászati kutató intézet badacsonyi telepén nagyszabású földmunkához kezdtek. az egyenlőtlen hegyoldalon összesen 3 000 köbméter földet mozgathatnak meg és teraszokat alakítanak ki, amelyeken az ősszel megkezdik a telepítést. ezen a területen kerül földbe a fajtagyűjteményben kiválóan vizsgázott sauvignon szőlő. a tervek szerint az itteni tapasztalatok alapján honosítják meg a környező szövetkezeti gazdák a bőven-termő jó bort adó fajtát. /mti/

-i-

bb. 2. fényvel „röntgenezik,, a duna-vizet - egyetemi kutatás a főváros vízellátásának javítására

1 tz/gk/e ie la

1969. június 15.

az ötvös Loránd tudományegyetem alkalmazott földtani tan-
székének kutatói fényvel „röntgenezik,, a dunavizet. a vizs-
gálatot a vízművek kérte, amely öt éve keres megfelelő módszert,
hogy megelőzze a kutak hozamának csökkenését, illetve a már
csökkent hozamot ismét az eredeti mennyiségre növelje. a duná-
ból kiszivattyúzott vizet ugyanis különböző medencéken és a
talaj természetes szűrőjén át megtisztítva a kutak közelébe jut-
tatják, s ezzel ott megemelik a talajvízszintet. a vízben lebe-
gő apró anyagrészekék azonban túl hamar eltömik a talaj haj-
szálereit. a siker feltétele tehát ezeknek a gyors leülepitése,
amihez viszont tudni kell, hogy a vízben milyen méretű és mi-
lyen mennyiségű részecskék usznak és mennyi idő kell maradékta-
lan leülepedésükhöz. ezekre a kérdésekre kért választ a vízmű-
vek az egyetem kutatóitól.

dr. végh sándorné docens és munkatársai a kutatást fotomé-
terrel végzik. a vízmintákra fénysugarakat bocsátanak, s megmé-
rik, hogy abból mennyi jut keresztül a vizen. minél több a szil-
árd részecske a vízben, annál kevesebb fény halad át rajta. mi-
vel pedig azt már megállapították, hogy a különböző méretű ré-
szecskék leülepedéséhez mennyi idő kell - minél nagyobbak, an-
nál több - a meghatározott időközökben ismételt „röntgenezés,,
segítségével pontosan meg tudják állapítani a különböző méretű
részecskék mennyiségét a 0.001 és a 0.05 milliméter között ki-
választott hat „sulycsoportban,,.

a kutatók előreláthatólag az év végére befejezik a vizsgá-
latot, s még azt is megállapítják, milyen módszerrel lehetne gaz-
daságosan meggyorsítani és tökéletesíteni az ülepedést. a végső
cél újabb nagymennyiségű, klórozás nélkül is tökéletesen tiszta
vizet juttatni a fővárosi hálózatba. /mti/
-.-

bb. 4. ezüstkincset találtak hódmezővásárhely határában

vid/ká/e cz

1969. június 15.

két hódmezővásárhelyi lakos a város határában kukoricakapá-
lás közben ezüst kincsre bukkant. az első érmék megtalálása
után kutatni kezdtek a környéken és összesen 350 rákóczi-korabe-
li ezüstpénzt gyűjtöttek össze. a lelet bejelentése után dr. trog-
mayer otto, a szegedi múzeum régésze munkatársaival elektromos
fémkutató műszerrel is átvizsgálta a környéket és még 17 érmét
talált.
/folyt.köv./

- 2 -

bb. 4. /ezüstkincset... folyt./s

a mintegy 2,5 kilogramm súlyú ezüstkincs nagy része 1. Lipót
15 krajcáros. akad azonban közte tallér, féltallér, 1705-ben
kőműzbányán veretett ezüstforintos, sőt 14. Lajos francia ki-
rály arcképével díszített érme is. a kutatók szerint az ezüst-
pénzeket valószínűleg a rákóczi szabadságharc idején cserépe-
dényben rejtette el tulajdonosa. erre utalnak a helyszínen ta-
lált cserépdarabok. a leletet a közeljövőben kiállításra mutat-
ják be a hódmezővásárhelyi tornyai János múzeumban. /mti/
-.-

bb. 5. egri bormapok június 25-30 - országos borverseny a bika-
vér hazájában

vid/e ká cz

1969. június 16.

az egri bormapokat a tizankettedik országos borversennyel
egybekötve június 25-től 30-ig rendezik meg. a kiemelkedő bo-
rászati rendezvény érdekes, gazdag programja már elkészült, s
arról kéri István, a heves megyei tanács vb elnökhelyettese tá-
jékoztatta az mti munkatársát. elmondotta, hogy eger az utóbbi
években több alkalommal adott otthont a szőlészettel, borászattal
kapcsolatos országos, sőt nemzetközi tudományos tanácskozá-
soknak. a most megrendezendő 12. országos borversenyt az egri
bormapok egy héttig tartó ünnepi rendezvény-sorozata is gazdagít-
ja. eger hagyományaihoz és a kiemelkedő országos rendezvény
jellegéhez méltóan készült az országos borversenyre, amelyen
mintegy 800 borminta vesz részt. a legjobb borok elnyerik a jo-
got, hogy a szeptemberi budapesti nemzetközi borversenyen sze-
repeljenek.

az idei borverseny újdonsága, hogy azon a termelőüzemek
mellett a forgalmazó vállalatok is részt vehetnek közforgalom-
ban lévő palackozott boraikkal. a bíráló bizottság ezeket a
palackozott borokat nem az üzemtől kapja, hanem a boltokban
szerzi be.

az egri bormapokra a termelő üzemekkel együtt a kereskedel-
mi és az idegenforgalmi szervek egyaránt készülnek. egerben vá-
sárlással egybekötött kiállítást rendeznek hazánk borvidékeinek
forgalomban lévő palackozott boraiból. a borászati szakemberek
országos ankétokon találkoznak, ahol kicserélik tapasztalatai-
kat. a borgezdaságok és a kereskedelmi vállalatok képviselői ré-
szére börtét rendeznek. a kereskedelem szakemberei a fogyasztók-
kal is tanácskoznak a kulturált borfogyasztásról, a vendégek
igényeiről. nagy érdeklődésre tarthat számot a bortombola, ame-
lyen az egyik fénycsodény egy 30 literes, egri bikavérrel töl-
tött faragott fahordó lesz. /mti/
-.-

tt

- 3 -

bb 7. autóbusz járatokat indítanak bécsből a fertődi hangversenyekre

vid/kz/tné ká bh -cz

1969. június 16.

fokoazódó érdeklődés tapasztalható ausztriában a fertődi kastélyban nyíra rendezett hangversenyek iránt. ennek egyik megnyilvánulásaként az idén külön autóbuszokat indítanak bécsből fertődre.

a június 28-án kezdődő és kéthetenként ismétlődő hangversenyeken az idén olyan neves együttesek lépnek dobogóra, mint a mátrai vonósnégyes, a magyar kamarazenekar és a budapesti madrigál együttes./mti/

--

bb 10. újabb műemlékkel gazdagodik a szombathelyi falumúzeum

vid/ká bh -cz

1969. június 16.

újabb értékes műemlékkel gazdagodik a szombathelyi szabadtéri falumúzeum. molnaszecsődről a megyeszékhelyre szállítják a többszáz éves, díszes faragású galléros harangtáblákat. bontását megkezdték.

a kijelölt épületeket folyamatosan szállítják a falumúzeumba. a helyén van már a szentpéterfai és a neméskoltai füstös-konyhas ház, a séi méhes, a csemeszkopácsi gémeskut. épül a szentkirályi szima-féle aluicsapós vizimalom, s még ebben az évben lebontják, illetve új helyén felépítik az 1792-ben emelt pornóapáti fakéményes házat és a sótonyi szabadkéményes házat is.

a tiz holdas területen vas megye minden néprajzi egysége helyet kap. a falumúzeum egyik oldalán utcás, szalagtekés épületegyütteseket, másik oldalán pedig a szeres teleülésre jellemző objektumokat mutatják be. megismertetik majd a látogatókat a vasi pajtatípusokat, és a megye legszebb faragott, festett házoromzatait is./mti/

--

- 4 -

W
GHDm

bb 8. vegyilüzemekben hasznosítható új találmány szegeden - tiszteresére növelhető a termelékenység

vid/kz ká bh -cz

1969. június 16.

a szegedi józsef attila tudományegyetem alkalmazott kémiai intézetének adjunktusa, dr. mézáros lajos munkatársával az egyetem műhelyében szuper-filmreaktor nevű új találmányt dolgozott ki és készített el. az új típusú készülék hatékonysága a különféle kémiai anyagok vegyítésében, legátább tiszteresen meghaladja a jelenleg világszínvonalat képviselő egyéb hasonló berendezéseket.

az ilyen reaktorok működésének lényege, hogy az általában henger alakú tartályok belső felületére, a gépkocsi-ablaktörőkhöz hasonlóan mozgó lécszerűen felkeni a vegyítendő anyagokat. az ilyen művelet hatására mikroszkópikus örvénylések, egyben óriási nyomások keletkeznek, s végülis ezek hatására következnek be a különböző anyagok vegyi egyesülése.

a hagyományos készülékekben - a berendezés károsodása nélkül - már nem lehet tovább növelni az említett kenő-törőmozgás sebességét. a feltaláló módszere szerint egyetlen lécs helyett sok ezer „elemi lécs”, gyakorlatilag egy körkefe-szerű forgórészt építettek a reaktorba. ennek a sebessége szinte korlátlanul növelhető, s a vegyítés hatékonysága megfelelő arányban növekszik. a találmány haszna végeredményben az, hogy például az ilyen szisztémával működő vegyilüzem termelékenysége - azonos beruházás mellett - a hagyományosnak a sokszorosára növelhető. a korábban gazdaságosabban állíthatók így elő a növényvédőszer, a mosóporok, az ipari robbanóanyagok. ugyanígy készíthetők habok, emulziók, mint például víz-olaj, víz-zsír emulzió. felhasználható az ilyen berendezés a folyamatos hideg szappangyártásra és sok más hasonló célra./mti/

--

bb 9. villamos-múzeum

vid/ká bh -cz

1969. június 16.

64 évig járt nyíregyházán a május 31-én megszüntetett keskeny nyomtávú villamos. a város jellegzetes közlekedési eszközét a következő generációk is megismerhetik, mert a máv debreceni igazgatósága egy villamost és egy pótkocsit a nyíregyházi múzeumnak adományozott. a villamost a sóstón kialakítandó szabadtéri múzeumban helyezik majd el./mti/

--

- 5 -

8.23 bh

W
GHDm

bb 6. oktatási és termelési kapcsolat a debreceni agrártudományi főiskola és a kijevei ukrán mezőgazdasági akadémia között

vid/ká bh -cz

1969. június 16.

a két esztendővel ezelőtt kötött barátsági szerződés, se kezdődött a kapcsolat a debreceni agrártudományi főiskola és a kijevei ukrán mezőgazdasági akadémia között. bencsik istván, a debreceni főiskola rektora nemrégiben tért haza kijevei látogatásáról, utjáról valamint a két akadémia együttműködéséről, a következőket mondta az mti munkatársának.

- utazásom elsődleges célja az volt, hogy megismerjem azt az intézményt, amellyel kapcsolatunkat tovább akarjuk fejleszteni. az ukrán mezőgazdasági akadémia tizenkét katon 5 500 nappali és 7 700 levelező hallgató tanul, s a miénknél tizenkétszer nagyobb hallgatói létszámot csak hatszor nagyobb létszámú oktatói gárda tanítja. nagyon tanulságos volt számomra, hogy külön kar készíti fel a hallgatókat a társadalmi tevékenységre. megtanulják a népi tánc-, énekkar, fotóklub, vezetését, edző: versenybírói képzést kapnak, vagyis arra is gondolnak, a faluban nemcsak mezőgazdasági szakemberként, hanem társadalmi vezetőként is várják a fiatalokat.

a két intézmény tanárai, hallgatói minden esztendőben kölcsönös látogatást tesznek. eddig debrecenből 16 oktató és 100 diák járt kijeven.

a kijevei tapasztalatok alapján állítottuk össze a tervezett új debreceni tanterveket, s az ottani tapasztalatok megerősítették főiskolánk azon igényét, hogy elektronikus számítógépet szerezzünk be tudományos feladataink megoldásához. a tanulmányutak alapján tettünk javaslatot új csillagfürt fajta meghonosítására, s a kijevei példára határoztuk el az intézmény történetét bemutató múzeum felállítását. a kijevei példára szeretnénk megvalósítani a hidropónia /termőtalaj nélküli/ zöldségtermesztést.

a következő esztendőben nagyobb figyelmet fordítunk a tudományos témák szerinti kapcsolatok kiépítésére. pontosan kitűzött témákat dolgozunk majd ki, egymást segítve, tapasztalatainkat ki-cserélve./mti/

..

- 6 -

8.28 bh

VI

24. Dm

F!

Hírlap:

jún. 16.: 7. lap

bb 13. /megkezdődött ..

az élő szövetek sterilizálására, mivel a szövetvilág különböző országaiban például a csont és az izmok sterilizálásában az egyesült államokbeli szövetségi kormányzat két esztendővel ezelőtt

a nukleáris bemenet nem bírják. a két érték el, ténő sterilitásban már klinikai kísérletekben magyarországon

kéna
tanár
steril
gyak
műkö
is,
nyit

1. z
vöze

bb 1
99 b

de
óra

10.

1180

F!

bb 6. oktatási és termelő
főiskola és a kijevi ukrán
vid/ká bh -cz

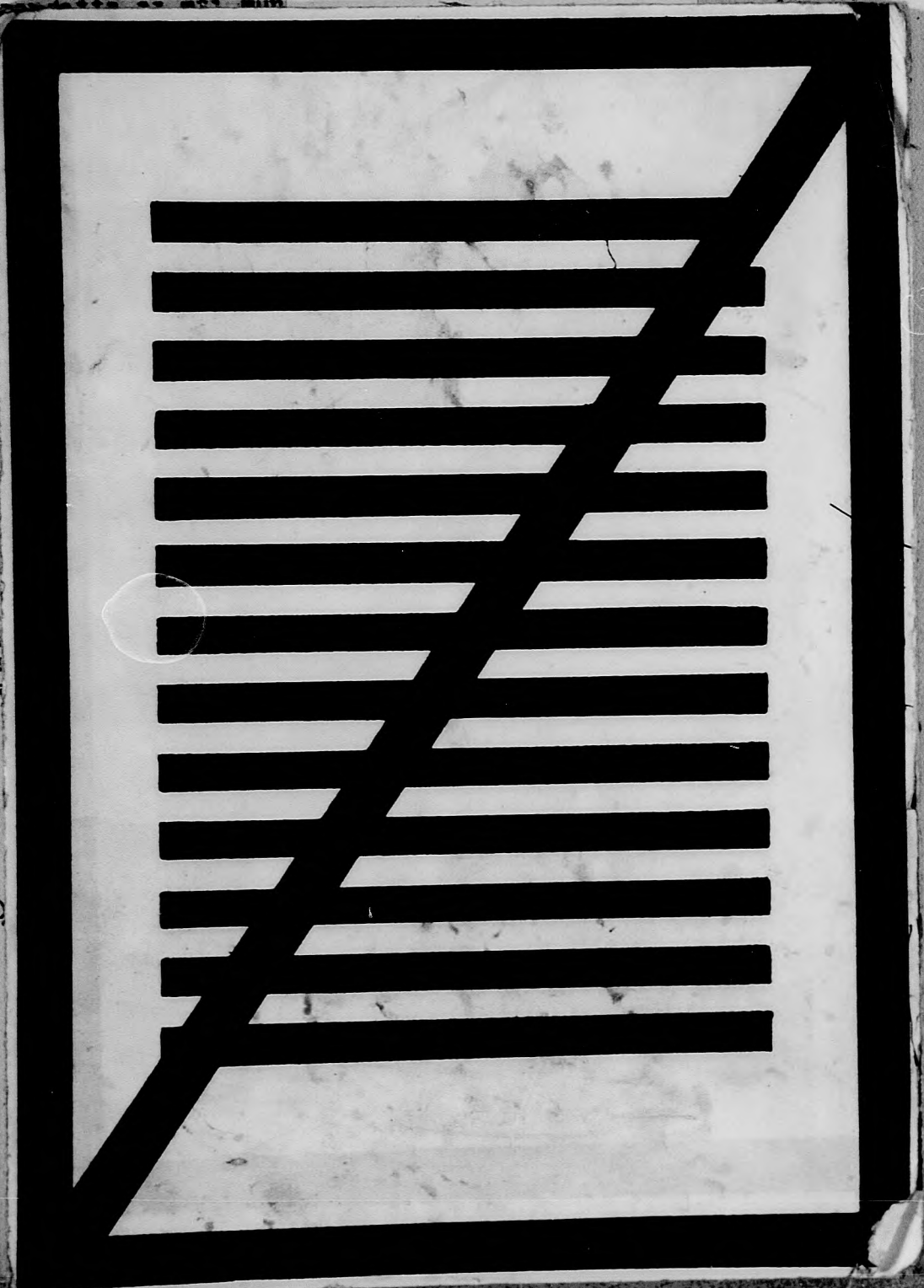
Hidalg:
jun. 16.: 7. lap

rártudományi
ött
s 16.

a két asztendővel ez
kezdődött a kapcsolat a
kijevi ukrán mezőgazdasági
rezeni főiskola rektora
ról, utjáról valamint a
zöket

és set
iskola és a
István, a deb-
látogatásá-
s a követke-

intézi
az ukr
és 7
gyobb
gárda
sziti
népi
kapna
szake

a
csönö
ák jár

a
uj det
főisko
be tu
tettü
vi pé
felál
niás

mányo
témák
cseré

8.28

41
945D

bb 13. /magkezdődött ... 1. folyt./ bh

az élő szövetek sterilizálására más mód nincs mint a nukleáris be-
sugárzás, mivel a szövetek a magas hőmérsékletet nem bírják. a
világ különböző országaiban már jelentős eredményeket értek el,
például a csont és az idegszövetek sugárzással történő sterili-
zálásában. az egyesült államokban és Lengyelországban már klinikai
színter alkalmazták ezt a módszert, s kutatások azonban magyaror-
szágon és egész sor más államban is folyamatban vannak. sugaras
sterilizálás például alkalmas arra, hogy a csontszövetet akár
két évre is tartósítja, s a vérellátó állomásokhoz hasonlóan csont-
ellátó állomásokat is létesíthessenek.

v. agronyenko, a nemzetközi atomenergia ügynökség másik tit-
kára az előbbi nyilatkozathoz hozzáfűzte, hogy a budapesti
tanácskozás az első olyan nemzetközi értekezlet, ahol a sugár-
sterilizáció kérdését sokoldalúan megvitatják. elméleti és
gyakorlati szempontból megvizsgálják a tudósok nemzetközi együtt-
működésének újabb lehetőségeit, előreláthatólag tárgyalnak arról
is, hogy mely ország tudósai milyen kérdésekben vállalják a még
nyitott problémák megoldását.

a tanácskozás résztvevőit dr. straub f. brunó akadémikus és
i. zedginidze, a nemzetközi atomenergia ügynökség igazgatója üd-
vözte. ezután megkezdődött a tudományos értekezlet./mti/

bb 14. pénteken bucsuztatják hajdu henriket

gg bh -cz

1969. június 16.

hajdu henrik író és műfordító, a szocialista hazáért ér-
demrenddel kitüntetett elvtárs bucsuztatása június 20-án, 11
óra 30 perckor lesz a farkasréti temetőben./mti/

- 8 -

10.40 bh WC Hh

1120 Dm

bb 15. kiállítás nyílt a kefe, ecset és testápoló apró cikkek teljes választékából

t sb/gk bh -cz

1969. június 16.

az országos piackutató intézet nagymező utcai bemutató termében hétfőn a vegyianyag kereskedelmi vállalat megnyitotta szakmai kiállítását, amelyen felvonultatta a hazai kefe-, ecset és testápoló apró cikkek - norinbergi áruk - teljes választékát, csaknem 1300 féle terméket. ezenkívül bemutatott több mint 80 új cikket, amelyet ndk-beli, francia, angol és olasz cégektől vásárolt, hogy a választék bővítésére, a csomagolás korszerűsítésére ösztönözze a hazai termelőket. többek között kiállítottak újfajta impregnált műanyag törle szöveteket, amelyekkel könnyen, gyorsan tisztítható az edény, a mosdó, a csempe, a konyhabutor és az egyéb háztartási felszerelés. bemutatottak különleges vízhatlan babakocsi-takarót, számos babafogkefét, szivacsból formált fürdőkesztyűt, újabb borotvakészleteket, egészségügyi apró cikkeket. a bemutatóra meghívták az összes budapesti és vidéki háztartási, vegyi és illatszerboltok szakembereit, hogy ismertessék velük az árukészlet választékos bővítésének eddig kihasználatlanul maradt lehetőségeit és legújabb forrásait. a kiállításon egyúttal piackutatást végeznek, összegyűjtik a szakemberek véleményét, bírálatát, kívánságát.

a kiállítást június 20-ig tekinthetik meg a szakemberek, naponta 9 órától délután 5 óráig a nagymező utca 20. szám alatti bemutató teremben./mti/

..

bb 16. megnyílt a szovjet energomasexport magyarországi műszaki-kereskedelmi irodája

t sl/mm je bh -cz

1969. június 16.

fóti István, a produktinform, a kgm műszaki tudományos tájékoztató intézet, igazgatója és e. m. egoszerjan, a szovjet energomasexport külkereskedelmi egyesülés kereskedelmi igazgatója hétfőn budapesten szerződést írt alá, amelynek értelmében a magyar vállalat a jövőben ellátja a szovjet partner budapesti műszaki kereskedelmi irodájának teendőit. ez az első eset, amikor szovjet vállalat szocialista országban műszaki-kereskedelmi irodát létesít, a produktinform megismerteti a magyar üzemekkel azokat a különféle energetikai berendezéseket, amelyeket a szovjet vállalat exportra ajánl. a szerződés 1970 december 31-ig érvényes.

az aláírásnál jelen volt b.k. puskin, a szovjetunió budapesti kereskedelmi képviselője is. /mti/

..

- 9 -

11.04 bh *ie*

Boo. Dny

bb 17. bemutatták a geokémiai kutató laboratórium új japán elektronmikroszondáját

t tz/tm je bh -cz

1969. június 16.

102 000 dollár értékű új japán elemző berendezéssel - ugynevezett elektronmikroszondával - gazdagodott a magyar tudományos és ipari kutatás. a műszer, amelyet átmenetileg az edvös loránd tudományegyetem természettudományi karának egyik helyiségében helyeztek el, hétfőn délelőtt „mutakozott be„ a szakembereknek.

a bemutatót dr. szádeczky-kardoss elemér akadémikus, a magyar tudományos akadémia geokémiai kutató laboratóriumának igazgatója nyitotta meg, majd dr. s. kimoto mérnök, a műszert gyártó tokiói jeol cég osztályvezetője ismertette a berendezést amelyet azután működés közben mutattak be.

az értékes berendezés vásárlásához a szükséges összeget a magyar tudományos akadémia, az országos műszaki fejlesztési bizottság és a magyar alumíniumipari tröszt biztosította, ennek megfelelően a műszer „munkaidejének„ felét kifejezetten tudományos kutatásokra, felét közvetlen ipari célu vizsgálatokra használják.

a műszernek előreláthatólag nagy szerepe lesz a kohászat és a híradástechnika, valamint az érc- és ritkafémkutatás terén, különböző biokémiai problémák megoldásában, így például a szilikózis és az azbesztózis elleni küzdelemben, de igen megbízható adatok várhatók tőle az elmeszesedett véredényekről, csontokról, izületekről s ugyanígy a vese- és epekövekről is./mti/

bb 18. Unnepélyes zászlófelvonás az országos ifju gárda táborban

vid/ke bh -cz

1969. június 16.

hétfőn reggel salgóbányán zászlófelvonással ünnepelesen megnyitották az ifju gárda parancsnokok első országos táborát. az ünnepség után dr. menyhárt lászló a kisz kb munkatársa, a tábor parancsnoka előadást tartott az ország tizenkilenc megyéjéből és budapestről a salgóbányai táborba érkezett 150 ifju gárda parancsnoknak, majd tájékoztatta őket a gárda szervezeteinek helyzetéről, működéséről, felépítéséről./mti/

-10-

1724/80 Hc H 1100
B00 Dm

bb 19. októberben budapestben tartják a vii. szakszervezeti világkongresszust

t hi/gg bh -cz

1969. június 16.

a szakszervezeti világmozgalom kimagasló eseményének színe helye lesz ősszel a magyar főváros: október 17 és 31 között budapestben, az építők szakszervezetének székházában tartja tanácskozását a vii. szakszervezeti világkongresszus. az előkészületekről hétfőn a szot székházában timmer józsef, a szakszervezetek országos tanácsának titkára tájékoztatta a magyar és a külföldi ujságírókat.

elmondta, hogy a nemzetközi szakszervezeti mozgalom nagy eseményén több mint félezer küldött vesz majd részt, akik 124 ország csaknem 200 országos szakszervezetét, valamint 33 nemzetközi szervezetet képviselnek. a delegátusok többsége természetesen a szakszervezeti világszövetség tagszervezeteihez tartozik, de jelentős számban érkeznek küldöttek a szvsz-en kívülálló szakszervezetektől is.

a tanácskozás nagy jelentőségét mutatja a kongresszus napirendje is. a beszámoló a nemzetközi munkásosztály szempontjából elemzi majd a nemzetközi helyzetet, ezen belül a szakszervezeti mozgalom szerepét és jelentőségét; értékeli továbbá a szakszervezeti világszövetségnek a vi. kongresszus óta végzett tevékenységét, valamint a nemzetközi szakmai szövetségek munkáját. a napirenden szerepel ezen kívül az szvsz és a szakszervezetek feladatai és feladatlósága a dolgozóegységért, a társadalmi hatadásért, a szakszervezeti és demokratikus szabadságjogokért, a békéért vívott küzdelemben, a monopóliumok kiszákmányolása, az imperializmus, a gyarmatosítás és a neokolonializmus elleni harc feladatai. beszámolók hangzanak el a vietnami helyzetről, a vietnami dolgozók és a népharcáról az imperialista amerikai agresszorok ellen; foglalkoznak a fejlődésben levő országok szakszervezetei előtt álló tennivalókkal és problémákkal.

a szakszervezeti mozgalom egy-egy fontosabb, részletesebb kimunkálást igénylő feladatával kongresszusi bizottságok foglalkoznak majd olyan napokon, amikor a kongresszus plenáris ülést nem tart. például különbizottság foglalkozik majd a teljes foglalkoztatottság, illetve a munkanélküliség problémáival, a dolgozó ifjuság helyzetével, a mezőgazdasági dolgozókat érdeklő kérdésekkel; bizottságban tanulmányozzák továbbá a dolgozó nők helyzetét, a káderek, a mérnökök és technikusok étet- és munkakörülményeit, stb.

az előkészületekhez tartozik továbbá, hogy a vii. szakszervezeti világkongresszust megelőző napokban budapestben ülészik majd a szakszervezeti világszövetség elnöksége, végrehajtó bizottsága, s tanácskozást tart az szvsz főtanács ülése is./mti/

- 11 -

11.45 bh Hc 1221
B00 Dm

bb 20. hazautazott az nszep pártmunkás küldöttség

gg bh-cz

1969. június 16.

az mszmp kb meghívására június 8-15 között Magyarországon tartózkodott a nszep öttagu pártmunkás küldöttsége, gerhard tröbitsch-nek a nszep kb építési osztálya vezetőjének vezetésével. a küldöttséget június 13-án fogadta nyers rezső, az mszmp pb tagja, a kb titkára. az nszep pártmunkás küldöttsége vasárnap elutazott hazánkba. búcsúztatásukon megjelent bálint józsef, az mszmp kb osztályvezetője, és heinz knobbe, az ndk budapesti nagykövetségének ideiglenes Ugyvivője./mti/

bb 21. a gazdasági bizottság jóváhagyta a mohácsi farostlemezgyár beruházását - 454 millió forint költség, évi 60 ezer tonna többlettermelés

is sl/mm je bh -cz

1969. június 16.

a kormány gazdasági bizottsága legutóbbi ülésén jóváhagyta azt a beruházási programot, amelynek segítségével majdnem két és féltizedesére növelik a mohácsi farostlemezgyár teljesítőképességét.

hazánk egyetlen farostlemezgyárát 1959-ben helyezték Üzembe mohácson, ennek termelése az ndk-ból, majd svédországból vásárolt gépsorokkal tavaly elérte a 46 ezer tonnát. a hazai igény azonban ennél jóval nagyobb, a különbözeteit külföldről kell beszerezni. erdeinkben bőségesen rendelkezésre áll a cserfa, amelyet az új technológiák szerint jól fel lehet használni lemezgyártásra, azonban a szűk kapacitás miatt eddig nem tudtak több fát feldolgozni.

a gazdasági bizottság határozata értelmében 454 millió forintos költséggel jelentősen bővítik az üzemet, s a beruházás befejezése után 60 ezer tonnával növekszik a mohácsi farostlemezgyár évi teljesítménye. az építkezések 1970 szeptemberében kezdődnek, az üzemi próbákat 1972 végére tervezik, míg a beruházás teljes befejezésének határideje 1973. március 31.

a beruházás befejezésére társulás jött létre, amelyben a mohácsi farostlemezgyáron kívül az erdéri vállalat, a lignimpex külkereskedelmi vállalat, továbbá a mecseki állami erdőgazdaság vesz részt. a beruházást részben a társuló vállalatok fejlesztési alapjából, másrészt a mohácsi farostlemezgyárnak nyújtandó fejlesztési kölcsönből és 65 millió forint költségvetési juttatásból fedezik. ausztriából majdnem három millió dollár értékű korszerű gépsort szereznek be, ennek ellenértékét fatermékekkel fizetik ki./mti/

- 12 -

12.03 bh

1300-Dm

1230

bb 22. megkezdődött a villamos hőtechnikai konferencia

t tz/tm je bh -cz

1969. június 16.

több mint száz külföldi szakember vesz részt 300 magyar kollégájával együtt a technika házában a magyar elektrotechnikai egyesület rendezésében hétfőn reggel kezdődött iii. villamos hőtechnikai konferencián. a tanácskozás miatt itt-tartózkodását sok külföldi szakember hosszabbította meg azok közül is, akik a nemzetközi villamos hőtechnikai unió múlt heti budapesti igazgatói ülésén, illetve közgyűlésén vettek részt.

a három napos tanácskozást szili géza nehézipari miniszter-helyettes nyitotta meg, majd c.t. melling, a nemzetközi szervezet elnöke üdvözölte a résztvevőket. ezután szepessy sándor, az országos műszaki fejlesztési bizottság főosztályvezetője, a rendező egyesület főtitkára vázolta a villamosenergia hőtermelésre használatával kapcsolatos időszerű kérdéseket.

ezután áttértek a problémakör egyes kérdéscsoportjainak megvitatására. a tanácskozás, amelyet két szekcióban hét témakörben folytatnak, előreláthatólag szerdán délután ér véget, majd délután nemzetközi kerekasztal-megbeszélésen folytatják a legfontosabb kérdések vitáját. csütörtökre üzemlátogatást szerveztek a konferencia résztvevői számára a székesfehérvári könnyűféműben, illetve a csepel vas és fémművekbe.

a három napos vitában 25 hazai és ugyanannyi külföldi - angol, belga, csehszlovák, francia, jugoszláv, lengyel, ndk-beli, norvég, nyugatnémet, svéd és szovjet - szakember tart előadást./mti/

bb 24. Ünnepség a harkányi bolgár hősi emlékműnél

vid/ke bh -cz

1969. június 16.

a baranyában tartózkodó háromszáz tagu bolgár pionirküldöttség, amely végigjárta a hazánk felszabadításában részt vett bolgár „drávai hadosztály”, utvonatát és ellátogatott a negyedszázad előtti dráva-menti nagy csaták színhelyére, hétfőn felkereste a harkányi bolgár katonai temetőt. a hősi emlékműnél rendezett Ünnepségen a küldöttség vezetője, andrej andrejev, a aktív járási komszomol-bizottság titkára megemlékezett a felszabadító harcokban elesett bolgár katonákról és koszorút helyezett el az emlékműnél. megkoszorúzták az emlékművet a magyar uttörőszervezet képviselői is. a bolgár gyerekek megkeresték a temetőben hozzátartozóik nyughelyét, s virágot helyeztek el a fejükön és hazai földet szántak a sírokra./mti/

- -

- 13 -

12.26./se H 1241

1300-Dm

bb. 23. átadta megbízólevelét az amerikai egyesült államok új magyarországi nagykövete

t bc/gk/gy/cz

1969. június 16.

Losonczi páál, a népköztársaság elnöki tanácsának elnöke hétfőn fogadta alfred puhan rendkívüli és meghatalmazott nagykövetet, az amerikai egyesült államok új magyarországi nagykövetét, aki átadta megbízólevelét.

a megbízólevél átadásánál jelen volt cseterki tajos, az elnöki tanács titkára, puja frigyos, a külügyminiszter első helyettese, rácz páál, a külügyminisztérium protokoll-osztályának vezetője és pesti andre vezérőrnagy.

alfred puhan nagykövet megbízólevelének átadásakor beszédeiben a többi között elmondotta:

- elnök ur! amerikai nagykövetként érkezni magyarországra olyan, mintha valakit barátai először látnának vendégül ősi otthonukban, amelyet már igen régóta ismer. magyarország még ismeretlen számomra, népe azonban már nem. valóban, nem volt országomban egyetlen olyan új eredmény sem, amelyhez a magyarok jelentős mértékben ne járultak volna hozzá, akár a szépirodalom, az orvostudomány, a zene, a színház, a tudomány, a pénzügyek, a kereskedelem vagy a sport területein. indulásom idején emlékeztek meg washingtonban haraszthy ágoston centenáriumáról, a kaliforniai szőlőtermelés atyjáról, aki először telepítette az önkormányzati szőlőjét amerikai földre. illinois és ohio államokban, ahol felnőttem, igen sok magyar él.

- kormányaink külön-külön megvizsgálták közös problémáink egész sorát és egymástól függetlenül ugyanarra a következtetésre jutottak, miszerint többségük komoly erőfeszítések árán megoldható. biztosíthatom önt, elnök ur, az egyesült államok pozitív állásfoglalásáról a jövőbeli tárgyalásokat illetően. állandó feladatommak fogom tekinteni, hogy kapcsolatainkból kiiktassam a kisebb jelentőségű, zavaró momentumokat és hogy segítsen a boldogabb jövő alapjait lefektetni. őszintén hisszük, hogy országaink továbbra is hűségesek maradhatnak választott politikai eszméikhez és szövetségelkhez, s ugyanakkor békében élhetnek egymással.

engedje meg, elnök ur, hogy ebből az alkalomból továbbítsam önnek és a magyar népnek kormányom és népem őszinte jókívánságait és hő óhaját a békére, a boldogságra és a bőségre.

/folyt. köv./

- 14 -

12.33./se 1241
1330 Dm

bb.23. /átadta megbízólevelét.... 1. folyt./ gy

Losonczi páál a nagykövet beszédére válaszolva a többi között hangsúlyozta:

- a magyar nép nagyra értékeli az önkormányzatának a tudomány és a technikai haladás területén elért kimagasló eredményeit. ezek az eredmények komoly mértékben hozzájárulhatnak az emberi haladás ügyéhez.

- az egyesült államoknak, mint a világ egyik vezető nagyhatalmának, nagy a lehetősége, de nagy a felelőssége is a világ békejének fenntartásában, valamint az emberiség jövőjének alakításában. bizom abban, hogy nagykövet ur, kormányával együtt e nehéz feladat érdekében fog tevékenykedni.

- örömmel veszem tudomásul az ön által jelzett pozitív állásfoglalást jövőbeli államközi tárgyalásainkra vonatkozóan. véleményünk szerint is közös erőfeszítéseket kell tenni a kapcsolatainkban meglévő zavaró momentumok felszámolására és a rendezetlen kérdések mindkét fél számára kedvező megoldása irányában. úgy vélem, hogy a jövőben aktívabban kell fáradoznunk azon, hogy feltárjuk kapcsolataink fejlesztésének lehetőségeit, s erősítsük országaink együttműködését az élet különböző területein.

- biztosíthatom önt, nagykövet ur, hogy a magyar népköztársaság kormánya továbbra is őszintén törekszik arra, hogy a magyar népköztársaság és az amerikai egyesült államok kapcsolatai a jövőben is folyamatosan javuljanak. meggyőződésünk, hogy az egészséges fejlődés ezen a téren kedvezően hathat ki a bonyolult nemzetközi problémák megoldására is.

a megbízólevél átadása után a nagykövet bemutatatta losonczi páálnak a kíséretében megjelent francis j. meehan nagykövetségi tanácsost, theodore w. peterson ezredesét, katonai attasét, robert p. von romberg ezredesét, légügyi attasét, edward alexander nagykövetségi első titkárt, virginia c. raiston nagykövetségi első titkárt, ross paul titus nagykövetségi másodtitkárt, jack glass nagykövetségi attasét, herbert w. wilgis, patrick j. flodd és thomas a. schlenker nagykövetségi másodtitkárokat és betty waldin nagykövetségi attasét.

az elnöki tanács elnöke szívélyesen elbeszélgetett a nagykövettel, aki ezután a hősök terén megkoszorúzta a magyar hősök emlékművét. /mt1/

-15-

12.41./se 1330
1330 Dm

bb 25. betörők kerültek rendőrkézre dévaványán

vid/ká bh -cz

1969. június 16.

dévaványán a ballagási ünnepségről éjjel hazafelé tartó fiataloknak feltűnt, hogy az egyik italbolt ajtajáról hiányzik a lakat, felkeltették a közelben lakó kocsmáros és bejelentették azt is, hogy két ismeretlen férfit láttak a vasútállomás felé sietni. értesítették az ügyelotes rendőrszolgálatot, amely még a vonatindulás előtt sikerült elfognia a betörőket. a többszörösen büntetett előéletű maróti gábor árpádtak-tanyai lakos és vője rácz jános ferenc a betörést beismerte. ötezer száz forintot nagyobb mennyiségű italt, kolbászt és betörésre alkalmas speciális szerszámokat találtak náluk. a nyomravezető fiatalokat jutalomban részesíti a békés megyei rendőr kapitányság./mti/

bb 27. próbaüzem a nagykanizsai állami gazdaság hűtőházában

vid/ká bh -cz

1969. június 16.

46.000 000 forintos költséggel 400 vagon gyümölcs feldolgozására, osztályozására és tárolására alkalmas hűtőház és raktárkombinátót épített a nagykanizsai állami gazdaság. a raktár és hűtőházkomplexumot már a múlt év őszén üzembe akarták helyezni, a technológiai berendezések azonban nem működtek megfelelően. a gazdaság a hűtőkamrákat különböző vállalatoknak adta ki raktárként. hosszú huzavona után az építésben és a technológiai berendezések gyártásában és szerelésében részvevő vállalatok kijavították a hibát és hétfőn megkezdték a hűtőházban az üzemi próbákat. egy évvel később bár, de a mintegy 1 000 holdas gyümölcsös idei terméset már a kombinátban dolgoztatják fel./mti/

bb 26. 1 600 mázsa hal az új tározóban

vid ká bh -cz

1969. június 16.

sikeres műszaki átadás után hétfőn 1 600 mázsa halivadékokat telepítettek az ország legnagyobb mesterséges síkvidéki tározójába a balnazuji város határában. a hortobágy széli 1 600 holdas tározót a keleti főcsatorna táplálja friss vízzel. az új létesítménynek a belvíz elleni védekezésnél és a hortobágy környéki területek öntözésénél van nagy szerepe. a tározóban gyűjtik össze a keleti főcsatorna éjszakai felesleges vízkészletét, s nappal adják tovább az esőszerűen öntöző telepeknek. a tiszavidéki halgazdaság haltenyésztéssel is hasznosítja az óriás víztükröt./mti/

-16-

12.45./88 de 13h
1300 DMJ

bb 28. több mint 1700 uttörő-olimpikon versenyez majd pécsen - sajtótájékoztató az 5. nyári uttörő olimpiáról

vid/ká bh -cz

1969. június 16.

pécs készen áll az 5. nyári uttörő olimpia fogadására - jelentette be bankó gyula, az olimpia szervezőbizottságának elnöke a hétfőn tartott pécsi sajtótájékoztatón. a szervező bizottság közlése szerint több mint 1700 uttörő-olimpikon vesz majd részt a nagy találkozón, amelyet június 23. és 30. között bonyolítanak le a mecsekajjai városban. az olimpiát most első ízben rendezik vidéken, az eddigi versenyek színhelye ugyanis mindig budapest volt.

a pécsi uttörőolimpiát palkó sándor, az mszp központi bizottságának tagja, a baranya megyei tanács vb. elnöke nyitja meg és szandó ferenc, a magyar uttörők szövetsége országos elnökségének főtitkára zárja be. az olimpia alkalmára várnai ferenc fiatal pécsi zeneszerző - lukin lászló szüvegére - indulót komponált, amelyet a széchenyi téri ünnepi zászlófelvonáson, valamint a stadionban sorra kerülő megnyitó- és zárünnepélyen ezer tagú kórus énekel majd.

a szervezőbizottság által kiadott programfüzetben feltűnt olimpikonjaink között - balczó andrás, dunai Antal, gyarmati andrea, hész Mihály és varga jános - köszöntik a legifjabb sportolókat. elkészült az uttörőolimpia ötkarikás pécsi emblémája.

a sajtótájékoztatón közölték, hogy az olimpia területi döntői ezekben a napokban fejeződnek be. a pécsi olimpián hat terület - a budapesti, a kecskeméti, a nyíregyházi, a szombathelyi, a váci és a zalaegegyezési - legjobb fiú és lány sportolóit vesznek részt. a versenyek során összesen 618 érem talál majd gazdára./mti/

bb 29. megajándékozták a vigszínház tizezredik bérlőjét

t fe/mm bh -cz

1969. június 16.

kedves esemény zajlott le hétfőn a vigszínházban. lenkei lajos színházvezető - a hagyományokhoz híven - megajándékozta az 1969-79-es évad tizezredik bérlőjét; főrészter pétert, a ganz villamosági művek esztergályosát. a telkibányai fiatalember - aki rendszeres színházlátogató - az idén elsősorban váltott magának és menyasszonyának bérlőket a vigszínház előadásaira./mti/

- 17 -

12.53./88 de 13h
1600 DMJ

bb. 30. közlemény a török parlamenti küldöttség magyarországi látogatásáról

k zs/gycz

1969. június 16.

kállai gyulának, a magyar népköztársaság országgyűlése elnökének meghívására 1969. június 9-16. között hivatalos látogatást tett magyarországon a török köztársaság nagy nemzetgyűlésének 15 tagja, az ország valamennyi politikai pártját képviselő küldöttsége, a küldöttséget ibrahim sevki atasagun, a köztársasági szenátus elnöke vezette, akit felesége is elkísért utjára.

a küldöttséget fogadta losonczi pái, a magyar népköztársaság elnöki tanácsának elnöke, valamint focs jenő, a forradalmi munkás-paraszt kormány elnöke.

a török parlamenti küldöttség találkozott és megbeszélést folytatott az országgyűlés tisztikarával.

a szívélyes légkörben lefolyt megbeszélésen kállai gyula és ibrahim sevki atasagun véleményét cserélték a legfontosabb nemzetközi, valamint a két ország viszonyát, kapcsolatait érintő kérdésekről. tájékoztatták egymás országaik helyzetéről, fejlődéséről és időszerű belpolitikai feladatairól.

a küldöttség tagjainak - az ipari és a mezőgazdasági üzemekben, valamint a tudományos és a kulturális intézményekben tett látogatásaik során - alkalmuk volt megismerkedni a magyar nép életével, munkájával, a magyar népköztársaság politikai, gazdasági és kulturális eredményeivel.

az eszmecsere során örömmel állapították meg, hogy a két ország közötti együttműködés az utóbbi években jelentősen fejlődött. rámutattak arra, hogy az együttműködés kiszélesítésének politikai, gazdasági és kulturális téren egyaránt további lehetőségei vannak. üdvözölve azt a tényt, hogy a második világháború óta először látogatott török parlamenti küldöttség magyarországra, hangsúlyozták, hogy a parlamentek közötti kapcsolatok fejlődésének fontos szerepe van a két nép, a két ország közötti együttműködés elmélyítésében, amelyet mindkét fél kívánatosnak tart.

a nemzetközi helyzet aktuális problémáinak áttekintése során leszögezték, hogy európa és a világ békéje a különböző társadalmi rendszerű országok közötti együttműködés fejlesztésével, a tényleges enyhülés megvalósításával, a vitás nemzetközi kérdések békés eszközökkel, tárgyalások útján történő megoldásával biztosítható. utaltak arra a szerepre is, amit a két ország a nemzetközi együttműködésben, az enyhülés előmozdításában, a kölcsönös bizalom légkörének megteremtésében játszhat.

/folyt. köv./

- 18 -

12.30./50 He B 20

14.00.00

bb. 30. / közlemény... 1. folyt./ gy

a török parlamenti küldöttség magyarországi látogatása és tárgyalásai hozzájárultak ahhoz, hogy a két fél jobban megismerje egymás álláspontját a különböző kérdésekben. a látogatás egyúttal előmozdította a két ország kapcsolatainak - a kölcsönös előnyök alapján történő - fejlesztését. a felek megállapodtak abban, hogy a közeljövőben mindkét parlament baráti csoportot hozzon létre.

ibrahim sevki atasagun meghívta kállai gyulát, hogy parlamenti küldöttség élén tegyen hivatalos látogatást törökországban. kállai gyula a meghívást köszönettel elfogadta. a látogatás időpontját diplomáciai úton rögzítik./mt/

bb. 31. bucsu tersánszky józsi jenőtől

t tf/gk/zs/gycz

1969. június 16.

hátfőn a farkasréti temetőben mély részvétellel vettek utolsó búcsút a 81 esztendőskorában elhunyt tersánszky józsi jenő kosuth-díjas írótól hozzátartozóival együtt a pályatársak, a barátok, a tisztelők a tanítványok és sokan azok közül is, akiknek a könyvek, az írások tették szívükhöz közelállóvá a tolljelölés mesterét. ott volt a ravatalnál dr. orbán lászló, a művelődésügyi miniszter első helyettese, továbbá a kulturális élet több más vezetője, a művészetek, az irodalom kiválóságai.

féja géza búcsuzott először tersánszky józsi jenőtől a magyar írók szövetsége képviselőjében, a legszűkebb baráti kör nevében:

- forradalmár volt minden ízében - mondta a többi között féja géza -, de a maga módján, a szuverén művész szent és sértetlen szabadságával. ezt a szabadságot sohasem adta föl. már első írái, költs, érett zsenéi konok tiltakozást jelentettek egy önmagát túlélt társadalmi rend gátjai és gátlásai ellen - igazabb, érvényesebb világot hirdettek. nagyszerű találkozások történtek tersánszkyban: a kulturlény fogott kezét az elemi emberrel, a bölcsesség a szabadsággal, az örök rend a vakmerő kalanddal, a tisztaság indult el megmérni a belső lápok és mocsarak mélységét. ezáltal lett életműve elsősorban időtlenné.

- elkészülten érkezett, mégsem a kort annyira jellemző írói göggel rohogott be budapestre, úgy jött, mint az egykorú vidék reménytelenségéből a fény felé és a karaj kenyérért igyekező kétkedők, magakellatás és potgéri simulás helyett fejést ugrott az élet sűrűjébe, éretteggel és jogakadémiai leckekönyvvel a zsebében napazámos lett a budapestet építő kőműveseknél. véletlenül nincsenek, ez sem történt véletlenül: nem csupán kívülről szemlélgette, de végig is járta a szegénység iskoláját, és elsősorban ahhoz maradt hű, mit itt tanult.

/folyt. köv./

13.40/gy

14.30

- 19 -

bb. 31. /bucsu... 1. folyt./ gy

nem volt egyvágányú író, sohasem szigetelte el magát hivatkozó mellőzöttséggel, megfordult kis- és nagypolgári otthonokban, be-kukkantott a kastélyokba, de mindent az alul vérgödök szemével nézett, sohasem sóhajtozta a humanizmus elvont eszméit, nem hangoztatott álszent tételeket, de kortársai közül senki sem szivta ennyire mélyre a lenézett „tömegembert”, „sőt azokat, kiket a főnök is kivetett, ebben rejlik tersánszky egyetemessége: mindig letérdelt, hogy a porba hullottakat fölemelje, védőbeszédet fogalmazott az elbukottak lelkéért.

... még életmódjában, ültözökésében és viselkedésében sem azonosodott az uri-polgári renddel, de távolról sem modorosság volt ez, hanem éppen olyan mélyből érkező emberi mozdulat, mint a könyvek. kakuk marcija nem csupán pompás figura, de kihívás és hadüzenet is fölfelé, hogy, író, még ez a piaci ácsingózó, ez a sorsverte csavargó, az otthoniak és a csajádi fészkeknek ez a széki-vetettje is igazabb, ártatlanabb a főnt terpeszkedőknél. nem szemenyiltette a szegényeket, csak hitelt mértékkel mérte.

a két világháború között ő volt irodalmunk mostohafia, hiába ontott remekeket, évekig, néha évtizedekig heverték szekrénye alján, s ha napvilágot láttak krajcárokat hullattak föléje. ő volt a nyugat-nemzedék egyetlen tagja, kit a hőrtöntől sem kíméltek meg, mégsem hallatott panaszt, inkább példát adott, hogy miként győzhetünk a balsorson, mindig a mosoly volt a végső szava.

minden mondatáért élménnyel és megszenvedéssel állott helyt. az élet volt a tanítómestere, első novellái a tanuk, hogy milyen korán kitört az otthon védő és tiltó büvököréből, s izlette meg a jó és a gonosz tudásának gyümölcseit. eredeti író volt mindigig tersánszky, kinek a tartása és az alkotásai az európai irodalom legjobbjaira emlékeztetnek - mondotta féja géza.

cseres tiber a pályatársak bucsuját tolmácsolta, szilágyi dezső, a bábszínház igazgatója a barátok nevében beszélt, kiss károly pedig a tanítványok részéről adta meg a végtisztességet tersánszky jézsi jénőnek./mti/

13.50/gy k 1430

14 412

..

- 20 -

bb 32. időjárásjelentés

tm bh -cz

1969. június 16.

a meteorológiai intézet jelenté június 16-án, hétfőn 13 órakor:

kisebb esők

az elmúlt napok záporos, zivataros időjárását kialakító légköri képződmény lassan kelet felé helyeződik át és fokozatosan átadja a helyét egy valamivel szárazabb, de továbbra is meleg légkörmegnek. ma reggel a kárpát medence keleti felében és a balkán félszigeten többfelé esett az eső, egy-két helyen zivatar is keletkezett. szárazföldünk nyugati partjai mentén az óceánról áramló hűvös légtömegek okoznak erősen felhős, helyenként esős, szeles időt. európa nagy részén vasárnap a legmagasabb napi hőmérséklet 25 fok körül volt, de skandinávia és a szovjetunió európai területének északi vidékein 10-15, sőt néhány helyen csak az 5 fokot érte el.

hazánkban vasárnap a dunától keletre erősen, máshol változóan felhős idő volt. a dunántúlon 6-12, máshol csak 1-2 órán át süttött a nap. elsősorban az ország keleti felében sokfelé volt zápor, zivatar. a lehullott eső mennyisége általában csapadékmennyiség és 10 milliméter között váltakozott, de egyes zivatargócokban

12-20, sőt dunaujvárosban 23, kőszegen és izsákon 24, dobogókőn 25, turkevény 31 millimétert mértek. a hőmérséklet napközben az északkeleti megyékben 20-25, máshol 23-28 fokig emelkedett, ma hajnalra 12-17 fokig hűlt le a levegő. a délelőtti folyamán a keleti megyékben erősen, máshol gyengén felhős volt az ég. egy-két helyen esett az eső, a kékesen zivatar volt. a hőmérséklet 11 órakor 21-26 fok között volt.

budapesten vasárnap a hőmérséklet napi középértéke 20.8 fok volt, 1.6 fokkal magasabb, mint a sokévi átlag. ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 25 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 756 milliméter, alig változik.

a balaton vizének hőmérséklete siófoknál 12 órakor 21 fok volt.

várható időjárás kedd estig: változó mennyiségű felhőzet, inkább csak keleten szórvaosan előforduló záporral, zivatarral. mérsékelt, időnként kissé megélnkülő északnyugati, északi szél. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 12-17, legmagasabb napi hőmérséklet kedden 25-30 fok között.

a duna vizállása ma reggel 350 centiméter./mti/

- 21 -

13.56./so k 1430

14 412

bb. 34. átadta megbízólevelét a marokkói királyság első magyarországi nagykövete

t bc/gk/gy/cz

1969. június 16.

Losonczi párt, a népköztársaság elnöki tanácsának elnöke hétfőn fogadta hassan kaghad rendkívüli és meghatalmazott nagykövetet, a marokkói királyság első magyarországi nagykövetét, aki átadta megbízólevelét.

a megbízólevél átadásánál jelen volt csaterki tajos, az elnöki tanács titkára, bojtí jános külügyminiszter-helyettes, rácz párt, a külügyminisztérium protokoll-osztályának vezetője, postei endre vezérőrnagy.

hassan kaghad nagykövet megbízólevelének átadásakor beszédében a többi között elmondotta:

- megbízásomkor uralkodóm azzal bizott meg, hogy fáradhatatlanul tevékenykedjem az országaink között oly örvendetesen fennálló barátsági és együttműködési kapcsolatok megerősítésén.

- népeink az idegen uralom felszámolásáért folytatott harcot követően ma azért küzdenek, hogy segítsék az emberi haladást és azon munkálkodnak, hogy megnyílják a béke és az egyetértés korszaka.

- marokkó nagy érdeklődéssel követi a magyar nép jóléte és boldogulása érdekében kifejtett erőfeszítéseket, a dicsőséges multu marokkó folytatja a nemzeti újjáépítést és a kitartó harcot fejlődésének tökéletesítésére, őfelsége, 2. hasszán király irányításával, aki trónra lépése óta összefogja az ország erőit, s aki át tudta vinni népére saját dinamizmusát, határozottságát és az ország jövőjébe vetett hitét.

- kétoldalu kapcsolataink tekintetében örömmre szolgál, hogy biztosítsam excellenciádat: fáradhatatlanul azok fejlődése érdekében fogok tevékenykedni.

Losonczi párt a nagykövet beszédére válaszolva a többi között hangsúlyozta:

- népünk és kormányunk nagy figyelemmel kíséri marokkó nemzeti megújulásáért, a gazdasági fejlődésért és felvirágzásáért folytatott fáradhatatlan tevékenységét, az a megbecsülés és együttérzés, amelyet a magyar nép marokkó iránt tanúsított függetlenségéért folytatott harca során, továbbra is változatlan.

- a magyar népköztársaság kormánya és népe, miközben fáradhatatlanul törekszik a nép jólétének további emelésére, országga felvirágoztatására, sikraszáll a békés egymás mellett élés következetes érvényesítéséért, az általános és teljes leszereléséért, az európai biztonság megteremtéséért, felemeljük szavunkat az imperialisták békebontó tevékenysége ellen, történjék az bárhol a világon, vietnamban vagy közel-kelaten.
/folyt. köv./

- 22 -

14.02 bh hc 15

15

bb. 34. /átadta.... 1. folyt./ gy

- jóleső érzéssel hallgattam excellenciád szavait a marokkói királyság és népe külpolitikai törekvéseiről, az országainkat összekötő kapcsolatokról.

- a nemzetközi politika számos kérdésében tapasztalható közös álláspont megfelelő alapul szolgált és szolgál az országaink közötti jó viszony építéséhez. Bizton állapíthatjuk meg, hogy országaink sokoldalú kapcsolatai kölcsönös megerősítésünkre fejlődtek, s megvannak a lehetőségek azok további szélesítésére, gazdasági, kulturális, politikai területen egyaránt. nagyra értékeljük a bennünket összekötő azálakat, és továbbra is tevékenykedni fogunk azok erősítése érdekében.

a megbízólevél átadása után a nagykövet bemutatta losonczi pártnak a kíséretében megjelent mohamed bisbis első tanácsost.

az elnöki tanács elnöke szívélyesen elbeszélgetett a nagykövettel, aki ezt követően a házők terén megkoszoruzta a magyar nő-sök emlékművét./ati/

bb. 33. hazai lombos fából évi 200 ezer hétvégi ház - kiállítás nyílt a korszerű faépületekből

t sb/gk/ie/gy/cz

1969. június 16.

a tipustervező intézet és a középmagyarországi erdőgazdasági és falpari egyesítés hétfőn a tipustervező intézetben megnyitotta közös kiállítását a hazai lombos fa építészeti felhasználásáról. több mint kétszázféle terméket: épületszerkezetet, bútort, faépületet mutatnak be, amelyet a drága importált fenyő helyett hazai lombos fűrészáruból készítettek. jelenteg évente ötmillió köbméter lombos fát adnak az országnak az erdészetek, s a tűzifa és a bányafa-igény csökkenése következtében mind több lehetőség nyílik e fa építőipari felhasználására. a lehetőségek kihasználására kötött az idén őszi év együttműködési szerződést a falpari kutató intézet, a tipustervező intézet és a gödöllői állami erdőgazdaság, s az együttműködés eredményét a kiállításon máris több mint száz új termék tanúsítja.

a kiállítás slágere a fedett terasszal, emeletes ágygal, szekrényfülkével ellátott, szerszámkamrának és kis hétvégi háznak egyaránt használható 8,5 négyzetméteres akácfa-épület. a gödöllői erdőgazdaság vállalta, hogy ötven kilométeres körzetben mintegy tízezer forintért bárhol felállítják. a kis épület bővíthető újabb elemekkel, 14 négyzetméteres nyaralóvá is. a sorozatgyártást már megkezdték és a kiállításon előjegyzéseket vesznek fel a megrendelőktől, ezúttal mutatják be először a gödöllői mások új termékét, a szauna fürdőházat is, amelyből háromféle típust rendelhetnek magánszemélyek, motelek, kempingek. kiállították a panelekből összeszerelhető, 20-50 négyzetméteres hétvégi ház szerkezetét és modelljét. a számítások szerint a hazai lombos fűrészáruból évente 200 ezer négy-öt személyes olcsó és korszerű hétvégi ház építhető.

a kiállítást június 27-ig tekinthetik meg az érdeklődők - szombat és vasárnap kivételével - naponta 9 órától délután 4 óráig.
/ati/

- 23 -

14.16./sv hc 15

bb 35. belkereskedelmi delegáció utazott Lengyelországba

k st/gg je bh -cz

1969. június 16.

borsos lászló belkereskedelmi miniszterhelyettes vezetésével delegáció utazott Lengyelországba, ahol a küldöttség részt vesz a KGST országok belkereskedelmi választókcseréjével foglalkozó szakértői munkacsoport alakuló ülésén. /mti/

--

bb 36. Lengyel szakszervezeti delegáció budapestben

t st/gg je bh -cz

1969. június 16.

az élelmiszeripari dolgozók szakszervezete központi vezetőségének meghívására hétfőn budapestre érkezett a lengyel élelmiszeripari szakszervezet delegációja. a küldöttséget irena janisowszka, a szakszervezet elnöke vezeti.

a lengyel vendégek a magyar élelmiszeripari vállalatoknál tanulmányozzák a termelés szervezésének kérdéseit, a munkaver-seny, az ujitómozgalom helyzetét, és a nők részvételét a termelésben, a vezetésben. a delegáció tíz napot tölt hazánkban. /mti/

--

bb 38. Ülést tartott az országgyűlési képviselők győr-sopron megyei csoportja

vid/fm bh -cz

1969. június 16.

hétfőn győrött, a hazafias népfront megyei bizottságának tanácskozó termében tartotta ülését az országgyűlési képviselők győr-sopron megyei csoportja. kovács sándor győri képviselő tartott tájékoztatót a képviselőcsoportok vezetőinek legutóbbi budapesti tanácskozásáról, majd révay zoltán, a megyei képviselő-csoport elnöke ismertette az országgyűlés következő ülésének tervezett napirendjét. ezt követően megtárgyalták az időszerű képviselői feladatokat. /mti/

--

- 24 -

12.30 bh 42 1401

1512

bb 37. tanítók akadémiaja esztergomban

vid/fm bh -cz

1969. június 16.

hétfőn megnyílt az esztergomi felsőfokú tanítóképzőben a tanítók akadémiaja. egy hetes módszertani továbbképzésen vesznek részt az énekszakos tanítók, illetve a kis iskolák igazgatói. a megyében az idén öt pedagógus-továbbképző tanfolyamot rendeznek, és számos nevelő vesz részt különböző országos tanfolyamokon is. ilyen módon a tanítók és a tanárok több mint egyharmada gyarapítja tudását. /mti/

--

bb 39. az áruellátás helyzetéről tárgyalt a szabolics-szatmár megyei tanács végrehajtó bizottsága

vid/fm bh -cz

1969. június 16.

a szabolics-szatmár megyei tanács végrehajtó bizottsága hétfőn ülésén megállapította, hogy a megyei kereskedelmi vállalatok és szövetkezetek az utóbbi nyolc évben hálózatfejlesztésre 515 millió, fenntartásra 191 millió forintot költöttek, a boltok száma 235-tel, a vendéglátó egységeké 94 -gyel emelkedett. a gyors fejlesztés ellenére az alapvető mutatók tekintetében a megye helyzete kedvezőtlenebb az országos átlagnál. a hálózatfejlesztés nem tartott lépést a forgalom növekedésével. a forgalom ugyanis nyolc év alatt 70-75 százalékkal, az egységek alapterülete viszont csak 40-45 százalékkal nőtt.

a végrehajtó bizottság az áruellátás helyzetének javítása érdekében javaslatot terjeszt a megyei tanács legközelebbi ülésére, hogy hozzon határozatot a mindenre kiterjedő távlati kereskedelmi hálózatfejlesztési terv kidolgozására, továbbá közös erőforrásból kereskedelmi szakközépiskola és tanulóiskola építésére. /mti/

--

- 25 -

14.48 bh Ac 15 h
1512

bb 40. új üzem a bányászasszonyok foglalkoztatására kurtyánban
vid/ká/um cz 1969. június 16.

a gazdaságtalanul termelő bányák felszámolása és az üzemek koncentrációja során felszabadult bányáépületekben új üzem nyílt a szuha völgyében fekvő kurtyánban, a budapesti habeselyem-kötőtárugyár az egykori legényszállókban részlegesen rendezett be, a nők, elsősorban a bányász feleségek és tovább nem tanuló lányok foglalkoztatására.

az üzemben hétfőn kezdik meg a termelést, egyelőre ötven fővel, a termeléssel egyidejűleg láttak hozzá a többi jelentkező betanításához, a tervek szerint az év végére a létszámot kétszáz főre emelik.

a kurtyáni üzem átalakításához hozzájárult a borsod megyei és edényi járási tanács is.

a habeselyem-kötőtárugyárral történt megegyezés alapján új üzemet létesít a budapesti gyár a borsod megyei tanács pénzügyi támogatásával kazincbarcikán is, a városi ipari övezetében kijelölt területen létesítendő gyárban százötven főt foglalkoztatnak majd. /mti/

bb 41. külföldiek a mezőkövesdi zsóri gyógyfürdőn

vid/ká/um cz 1969. június 16.

az ország határain túl is ismert mezőkövesdi zsóri gyógyfürdőbe hétfőn megérkeztek az első külföldi vendégek. a strandfürdő több mint harminc hektáros rózsaitéttel, virággal beültetett, fásított parkjában felállított üszkomfortos faházakban tizen napot a csehszlovák és lengyel turisták, a hideg-metegvízzel, villanyvilágítással ellátott négy személyes faházakat szeptember végéig lefoglalták már a külföldiek.

hétfőn kezdődött az üdülőszezon a zsóri fürdő melletti vállalkozási üdülőben is. hat vállalat, többek között a borsodi szénbányák, a máv miskolci igazgatósága, a diósgyőri Lenin kohászati művek létesített a reumatikus megbetegedésekre jótékony hatású fürdő melletti üdülőházat. két-két hetet töltenek itt azok a dolgozók, akik vizes, nagy hőingadozásnak kitett munkahelyen dolgoznak. /mti/

15.30/um
K. B.

16

bb. 42. a tanterem-helyzetéről tárgyalt a dunaujvárosi tanács
vid fm/11 cz 1969. június 16.

a dunaujvárosi tanács hétfői ülésén a város oktatási intézményeinek helyzetéről tárgyalt, megállapította, hogy a jelentéges szűkös általános iskolai tanterem nem elégíti ki az igényeket, ugyanis egy tanteremre átlagosan 64, egy tanulócsoportra pedig 32,4 tanuló jut, s ez az arány kedvezőtlenebb az országos átlagnál. a középiskolai tanterem helyzetét is rosszabb, a szeptemberben megnyitandó új szakközépiskola javít a helyzeten, ugyanis a gimnáziumban végre megszűntethető lesz a váltóműszakos tanítás. a középiskolai beiskolázás gondjainak felszámolásához azonban további új középiskolára van szükség.

az oktató-nevelő munka feltételeinek javítására a városi tanács közép-távú minimális programot fogadott el. eszerint a középiskolákban stabilizálni fogják az egyműszakos tanítást, ehhez további 16 tanteremre van szükség. az általános iskolai tanteremhiányt pedig 44 újabb tanterem építésével oldják meg. /mti/

bb. 43. garázdaságért három hónapi börtön

vid ká/11 cz 1969. június 16.

rontó gyuta huszonhét éves alsószolcai segédmunkás italos állapotban a helybéli hentesüzletbe ment vásárolni. a kiszolgálásra várakozók felszólították, hogy álljon sorba. emiatt rontó felháborodott, s az egyik férfit durván sértegette, majd vele dulakodni, verekedni kezdett. az ütlegelés következtében a férfi megsérült, orrcsontja eltört.

a miskolci járásbíróóság rontó gyulát garázdaságért három hónapi börtönre ítélte és elrendelte korábbi felfüggesztett hat hónapi szabadságvesztés büntetésének kitöltését is. /mti/

bb. 44. nyári napközis táborok komárom megyében

vid fm/11 cz 1969. június 16.

komárom megyében öt évvel ezelőtt elsőként az orosz-lányiak nyitottak nyári napközis tábort.

/folyt.köv./

15.30/se

K. B.

16

bb. 44./ nyári napközis ... folyt./ 11

az idén már a megye több helységében megszervezték ezeket a központi táborokat, hogy a gyerekek ne az iskolákban, hanem a szabadban töltsék a szünetet. tatabányán hétfőn nyílt meg az óvárosi strandfürdő közvetlen szomszédságában, ideális környezetben a tábor, ahol több mint 300 kisdíák tölti a nyarat. rossz idő esetén az egyik közeli iskolában tartják a foglalkozásokat. a szünidő minden napján előre kidolgozott program várja a gyerekeket, és megtanulnak uszni is. a nagykiterjedésű városban külön diákjáratok szállítják a tanulókat a táborba és haza, hogy szüleik nyugodtan dolgozhassanak./mti/

bb 45. az „óriási hűtőszekrények„ gyára

vid/fj/um cz

1969. június 16.

nagyteljesítményű klimatizáló berendezések szállítását kezdte meg két hatalmas almatároló részére a tatabányai hűtőtechnikai Kisz. nyíregyházán 1400, mátészalkán 1200 vagonos tárolókat építenek, s mindkét létesítmény valamennyi hűtőberendezést a tatabányai szövetkezettől rendelték meg. a nyíregyházi almatárolóba például 270 klimatizáló szekrényt szerelnek be, a márklinszerű rendszerrel összeállított egységek óránként nem kevesebb mint 4 millió kilogramm kalória hőt vonnak majd el az épület légteréből. ezzel a tárolóban a legideálisabb hőmérsékletet biztosítják.

a tatabányai készülő hűtőberendezéseket - amelyek formatervét - működési elvét a szövetkezet szakemberei alakították ki - szívesen vásárolják minden iparágban. számos húsfeldolgozó kombinátnak, az élelmiszer-, a sör-, és az édesiparnak készítették már nagyteljesítményű klímaszekrényeket és kondenzátorokat. ebben az évben 40 millió forint értékű hűtőegység gyártására kapott megrendelést a szövetkezet. /mti/

- 28 -

15.44./sc

1969. június 16.

bb 46. a „modul 69„ új variánsainak bemutatója

1 sz/em/um ie cz

1969. június 16.

az iparművészeti tanács és a butorértékesítő vállalat a bacsó béla utcai kiállítóteremben június 16-án és július 12-én között kiállításon mutatja be a „modul 69„ elnevezésű, elemekből álló butorcsalád újabb tagjait és a butorok elrendezésének újabb variációját.

a kiállítás megnyitása előtt hétfőn az iparművészeti tanács és a butorértékesítő vállalat vezetői sajtótájékoztatót tartottak. elmondották, hogy herczendorfer lászló belső építész pályadíjnyertes tervét alapján tavaly kezdődött a modul 69 elnevezésű butorok sorozatgyártása, és erre az évre 1100 szobaberendezésre jelentette be igényét a butorért. ez a butortípus elsősorban a háztartási lakások berendezésére szolgál, s ezáltal elsősorban dolgozószoba megoldásokat állítottak össze.

herczendorfer lászló eredetileg 190 elemet tervezett, ebből jelenleg 30 félélt készült a budapesti butorgyár, s az év második felében újabb 4-5 féle szoba kerül forgalomba modul elemekből, a szakemberek körében még most is folyik a vita arról, hogy garnitúrában vagy egyedi darabonként árusítsák-e a modul butorokat. a hazai butoripar gyártmányai közül a modul 69 volt az első elemekből összeállítható butortípus, ezt követi rövidesen a márklinszerű butor. a butorért foglalkozik azzal a gondolattal, hogy a hazai és a külföldi importált márklinszerű butorok bemutatására és árusítására külön üzletet jelöl ki, mivel az elemekből álló, lapokból összerakható butorok - könnyebb gyárthatóságuknál, szállíthatóságuknál fogva - a „jövőt„ jelentik. nagyobb arányú hazai elterjedésüknek azonban feltétele a mérsékelt ár, a széles kivétel, a változatosabb furnérozás és kárpitozás. az iparművészeti tanács és a butorért katalógust akar kiadni arról, hogyan rendezhetők be a különböző alapterületű, méretű lakások modul butorokkal.

a kiállítás ideje alatt a helyszínen árusítják a modul butorokat. /mti/

- -

- 29 -

15. 50/um

1969. június 16.

bb 47. magyar pártmunkás küldöttség utazott prágába

gg/um cz

1969. június 16.

Csehszlovákia kommunista pártja központi bizottságának meghívására hétfőn magyar pártmunkás küldöttség utazott prágába Jakab Sándornak, az MSZMP KB tagjának, a KB osztályvezetőjének vezetésével, a delegációt a ferihegyi reptéren Sándor József, az MSZMP KB tagja, a KB osztályvezetője bucsúztatta. Jelen volt Viliam Salgovic, a budapesti csehszlovák nagykövetség első titkára is. /mti/

emb a r g ó: 16.00 óráig!

bb 48. balatonfenyvesen megnyílt a 11. nemzetközi eszperantó uttörőtábor

vid/ká/um cz

1969. június 16.

Balatonfenyvesen, a Kisz Pécsi táboraiban hétfőn - az eszperantó - és az uttörő-zésztők ünnepélyes felvonásával - megnyílt a 11. nemzetközi eszperantó uttörőtábor. A tíz napos találkozó a magyar eszperantó szövetség és a kommunista ifjúsági szövetség közösen szervezte, s azon százötven magyar, lengyel és jugoszláv pártás vesz részt. A tábort a két szövetség eszperantó szaktáborra nyilvánította, s ennek megfelelően a „hivatalos nyelv” is eszperantó és a gyerekek délelőttönként - rajokra osztva - nyelvi foglalkozásokon vesznek részt. Délután fürdenek, játékokat és versenyeket rendeznek, este pedig a táborház mellett nemzetközi műsort mutatnak be. A tábor június 26-án zárul, a külföldi pártások azonban akkor még nem térnek haza. Utótáborozásra baranyába utaznak, s két-két napot töltenek a szigetváron és pécsen. /mti/

bb 49. ülést tartott a művészeti szakszervezetek szövetségének központi vezetősége

tl/gk/um zs cz

1969. június 16.

Az elmúlt három évben megnövekedett a szakszervezeti munka jelentősége - hangsúlyozta Vass Imre főtitkára a művészeti szakszervezetek szövetségének központi vezetőségének hétfőn a fészek művészklubban tartott ülésén. A főtitkár többek között szólt arról, hogy a művészeti szakszervezetek a maguk területén sikeresen támogatták az új gazdasági mechanizmus céljainak megvalósítását. /folyt.köv./

- 30 -

16.00/um

16.00/um

bb 49. /ülést tartott a művészeti...folyt./um

Sok azonban a javítani való a munkahelyi demokrácia területén: a művészeknek és a művészeti dolgozóknak még mindig kevés beleszólásuk van a vezetésbe, a művészeti, kulturális intézményeknél sokszor nem kéri ki, illetve nem hallgatják meg a véleményüket, s felvetett javaslataikat nem veszik figyelembe az illetékesek. A szakszervezet főtitkára kifogásolta, hogy a művelődésügyi minisztérium a művészeti területen nem él szakági felügyeleti jogával, az az indokoltjsem ró ki, kulturális járulékot „eccs-adót”, más tárcákhoz tartozó vállalatokra, pedig erre az előírások felhatalmazták. /mti/

bb 50. 320 millió forint értékű gépkatrész - az aratáshoz

i jf/gk/um cz zs

1969. június 16.

Az idén nehezebb dolga lesz az aratóknak, mint az elmúlt évben; az agronómusok felmérései azt tanúsítják, hogy az esőzések után erősebb száru a gabona, ráadásul a szemtermés is nagyobbak ígérkeznek és a talajviszonyok is próbára teszik majd a betakarító gépek alkatrészeit.

Az MTI munkatársának érdeklődésére a mezőgazdasági gépkatrész ellátó vállalat illetékesei elmondták: jólőre számításba vették, hogy „szerkezetileg”, is erősebb a gabona, és ezért a tavalyinál nagyobb és változatosabb készletet biztosítottak a szezonra. A várhatóan lényegesen nagyobb számú javítások idején az alkatrészeket forgalomba hozó telepek ki tudják majd elégíteni az igényeket. Az aratásnál döntő fontosságú gépek - például a kombájnok, a rendre aratók és az aratógépek - pótkatrészeiből június közepén 320 millió forintot érő készlet áll még rendelkezésre, ami annál is inkább megnyugtató, mert a gépek javításával, felújításával lényegében már mindenhol elkészültek. A raktáron levő garnitúrák tehát főképpen a gyorsjavítások céljára szolgálnak.

Az idén nagy gondot fordítottak az alkatrészellátást korábban sokszor kedvezőtlen színben feltűntető hiánycikkek előteremtésére. Az elmúlt nyáron például nem volt elegendő a mezőgazdaságban felhasznált gumlabroncsokból és emiatt sok gépet is le kellett állítani.

/folyt.köv./

1 esetben

- 31 -

16.15/um

16.15/um

bb. 50. / 320 millió forint.../olyt./ um

a hazai és a külföldi gyártmányu aroncsokból az elmúlt évinél most lényegesen nagyobb készletek állnak rendelkezésre. 1968-ban összesen 194 000 aroncs kelt el, idén az első félévben már 162 000-et biztosított a kereskedelem. Ékezijből félmillió darab áll a gazdaságok rendelkezésére. néhány kisebb, de lényeges géptartozék hiánya sem nehezíti majd az aratást, egyebek közt van elegendő kombájn-sebességváltó, és terményfethordó lánc, amelyek hiánya az egész gépet megbéníthatja.

az üzemek az aratáshoz szükséges gépkatrészeket idén 19 agroker-tetopen és a megév központi raktárában szerezhetik be. /mti/

bb. 51. dunaujvárosban átvették az első vállalati lakások kulcsait

vid fm/11 sz

1969. június 16.

dunaujvárosban a vállalati hozzájárulással épült első lakások kulcsait hétfőn adták át boldog tulajdonosainknak, akiknek öröme hármas volt. először: saját takarékosági alapjuk kiegészítéséhez csaknem valamennyien vállalati előtörlesztési kiegészítést is kaptak, amelynek visszafizetését csak évek múlva kell elkezdeni, másodszor: a lakások mind összkomfortsák, nemcsak a vizet és a gázt, hanem a távfűtést is valamennyi lakásba beszerezték. harmadszor: ők a legelsőek abból a háromszázötvenhat társasházi lakóból, akiknek a dunai vasmű nagyszámú anyagi támogatást nyújtott a lakásépítéshez. hétfőn tizennégy lakás kulcsait vették át a dunai vasmű munkáselölátási vezetőitől.

kedden, szerdán és szombaton folytatódik a kulcsátadás: mindegyik napon tizennégy-tizennégy lakás kulcsait veszik át a tulajdonosok. ezeken kívül az év végéig folyamatosan további nyolcvannégy lakáshoz jutnak vállalatuk anyagi támogatásával a dunai vasmű dolgozói. /mti/

16.10. Loh

17.5. L

- 32 -

bb. 52. elutazott a török parlamenti delegáció - Ibrahim Sevki atasagun nyilatkozata

t pr/hné/11 zs la

1969. június 16.

hétfőn elutazott budapestről a török köztársaság nagy nemzetgyűlésének delegációja, amely a magyar országgyűlés vendégként egy hetet töltött hazánkban. búcsúztatására a ferihegyi repülőtéren megjelent kállai Gyula, az országgyűlés elnöke, Vass István és dr. Beresztóczy Miklós, az országgyűlés alelnökei. ott volt az országgyűlés több tisztségviselője, s a külügyminisztérium számos vezető beosztású munkatársa. megjelent veysel versen, a török köztársaság budapesti nagykövete is.

x x x

Ibrahim Sevki atasagun, a török szenátus elnöke, a delegáció vezetője elutazása előtt nyilatkozott a magyar távirati iroda munkatársának:

- mindenekelőtt szeretném megköszönni azt a meleg érdeklődést, figyelmet és vendégszeretetet, amely delegációnkat az egyhetes látogatás során kísérte. látogatásunk célja az volt, hogy tovább bővítsük és erősítsük a két ország között már meglévő baráti kapcsolatokat. a magyarországon töltött rövid idő alatt alkalmunk volt tárgyalni a népköztársaság elnöki tanácsának elnökével, a kormány elnökével, s megbeszéléseket folytattunk az országgyűlés elnökével. a tárgyalások eredményével nagyon elégedettek vagyunk, hiszen a legfontosabb kérdésben, a béke megőrsának kérdésében teljes közönlünk az egységtetés. az országgyűlés elnökével széleskörű eszmecsere folytattunk a két ország ezen felül a két parlament közötti baráti kapcsolatokról, valamint a nemzetközi helyzetről. meg vagyunk győződve arról, hogy bármilyen szintű államközi kapcsolat, látogatás hasznára válik a békés együttélésnek, a barátság szélesítésének.

- ami a törökország és magyarország közötti kölcsönös kapcsolatokat illeti, kijelenthetem, hogy a török-magyar barátság szilárd, biztos úton halad, s mindkét nemzet kívánságának megfelelően fejlődik. / kulturális, kereskedelmi, gazdasági kapcsolataink különösen az utóbbi időben fejlődtek számottevően. /

- itt tartózkodásunk során lehetőségünk volt közelebbről megismerkedni budapesttel és néhány vidéki várossal. meggyőződünk arról, hogy a magyar nép intenzíven dolgozik országa fejlődéséért, felemelkedéséért. mi valamikor úgy tudtuk, hogy magyarország elsősorban a mezőgazdaság terén fejlett ország.

/folyt. köv./

16.50/um

16.10. Loh

17.5. L

- 33 -

bb. 52./ elutazott ... 1. folyt./ 11

most viszont láttuk, hogy ipara is igen fejlett. jártunk több ipari létesítményben, művészeti intézményben pécsen és budapesten, pécsen. különösen az orvostudományi egyetem ragadta meg figyelmünket - valóban európai szintű eredményeivel, oktatási rendszerével.

- Összefoglalva: úgy véljük, hogy fejlődő gazdaságának tudatában a magyar nép bizalommal nézhet jövője elé. hiszünk abban, hogy az a gyors előrehaladás még az eddiginél is jobb lehetőségeket, magasabb élet színvonalat teremt meg szép országunkban.

a két ország kapcsolatáról még annyit, hogy a kulturális kapcsolatok, a gazdasági és kereskedelmi téren kibontakozó együttműködés természetesen nagymértékben járulhat hozzá a két ország közötti barátság elmélyítéséhez. de talán még jobban hozzájárulnak a közvetlen érintkezések, a ilyen szempontból ezt a parlamentit szintű látogatást mi igéretes kezdetnek tartjuk. megreméljük, a kezdetet hasonlóan biztató folytatás követi. erősíti ezt a bizakodást, hogy a magyar országgyűlés elnöke - parlamenti delegációján - meghívásunkra ellátogat majd törökországba. szeretettel várjuk látogatásunk viszonzását./mti/

bb. 53. minden második nap jégverés heves megyében

vid fm/11 la

1969. június 16.

súlyos károkat okozott a jégverés heves megyében - amint azt az állami biztosító megyei igazgatóságának hétfőn egerben tartott sajtótájékoztatóján elmondották. júniusban kilenc napon volt jégverés a megye különböző területein, és 27 község határát érintette. általában ebben a hónapban minden második nap pusztított elami csapás a földeken. az eddigi felmérések szerint mintegy 4 000 hold szenvedett károkat, főleg a mátraalján és a tarna-mentén, a korányári jégeső különösen a szőlő- és a gyümölcsültetvényeken, a zöldborsó, - és a dinnye földeken pusztított kisebb-nagyobb mértékben. a detki szabadság termelőszövetkezet gazdaságában 895 hold szenvedett jégkárt, a gyöngyöspatai béke tisz-ben 350 holdas szőlőtáblát ért károsodás. a szűcsi bajza józsef tisz jégkárát pedig egy millió forintba becsülták az állami biztosító. közölték, hogy ilyen gyakori jégverést júniusban az utóbbi évtizedben nem tapasztaltak, és a károsodás mértéke is jóval nagyobb a szokásosnál.
/folyt.köv./

17.00/11

17.00/11

17.00/11

bb. 53./ minden második ... folyt./ 11

elmondották azt is, hogy az összevont vagyonbiztosítás követelményeinek megfelelően az idén már több mint 11 millió forint kártérítést fizettek ki heves megyében - olyan károknak, amelyek korábban nem voltak térítéskötelesek.

horváth béla, az állami biztosító megyei igazgatóságának vezetője hangsúlyozta, hogy a megyében 140 ezer biztosított tartanak számon, és gyakorlatilag minden családdal biztosítási kapcsolatban állnak./mti/

bb. 54. amerigo tot látogatása a partizán szövetségben

k vt/j/za/11 la

1969. június 16.

hétfőn ellátogatott a magyar partizán szövetség székházába amerigo tot, a hazánkban tartózkodó magyar származású, világhírű festő- és szobrászművész, aki a második világháború éveiben az olasz partizánok soraiban fegyverrel harcolt a fasiszmus ellen. a szövetség vezetőivel folytatott bensőséges baráti beszélgetés során a vendég egyebek közt felidőzte partizánélményeit. a művész egy rajzát a magyar partizán szövetségnek ajándékozta./mti/

bb. 55. elutazott budapestről jan kiljanczyk

tné/11 zs la

1969. június 16.

jan kiljanczyk, a lengyel népköztársaság budapesti nagykövete végleg elutazott budapestről. a nagykövetet rácz pál, a külügyminisztérium protokoll osztályának vezetője bucsúztatta.

x x x

jan kiljanczyk, a lengyel népköztársaság távozó budapesti nagykövete csaknem öt évet töltött el hazája képviselőjeként magyarországon. elutazása előtt az mti munkatársának adott nyilatkozatában visszapillantott a magyar-lengyel politikai, gazdasági és kulturális együttműködés terén elért eredményekre.
/folyt.köv./

- 35 -

17. 40/11

17.00/11

17.00/11

bb.55./ elutazott ... Volyl./ 10

- fél évtizedes itt tartózkodásom alatt sok nagyfontosságú megbeszélés, tanácskozás és konferencia színhelye volt budapest. ilyenek voltak például a kommunista és munkáspártok moszkvai tanácskozását előkészítő konferenciák, a varsói szerződés tagállamainak budapesti tanácskozása, amely az ismert budapesti felhívással fordult az európai államok kormányaihoz és földrészünk egész közvéleményéhez. e nagy horderejű nemzetközi események során kidomborodott a magyar és a lengyel párt- és kormányvezetők teljes nézetazonossága, szoros együttműködése a marxizmus - leninizmus eszméje alapján.

mindez kifejezésre jut országaink gazdasági és kulturális kapcsolatainak fejlődésében is. az együttműködés különböző területein elért eredményeket híven tükrözi az 1968. május 16-án aláírt husz évre szóló magyar-lengyel barátsági, együttműködési és kölcsönös segítségnyújtási szerződés, amely a korábbinál kedvezőbb feltételeket teremt együttműködésünk továbbfejlesztéséhez. a lengyel-magyar gazdasági kapcsolatokban mind inkább a kooperáció, a szakosítás, tehát az együttműködés magasabb formáira való törekvés kerül előtérbe. hosszán sorolhatnám az utóbbi években kötött számos megállapodásokat. a jó tapasztalatok a továbbiakban bizonyára felhasználhatók a lengyel - és magyar vállalatok üzemek közötti még szélesebb körű kooperációban, mindennek előtt az elektromos gépiparban, a vegyiparban és a textiliparban. hasznos lenne, ha a jövőben a mezőgazdaságra, s mindenekelőtt a növénytermesztésre és állattenyésztésre is kiterjedne az ilyenfajta együttműködés.

- hasonló sikereket könyvelhetünk el a kulturális és tudományos együttműködésben, bár véleményem szerint még rendkívül gazdag lehetőségek kínálkoznak a kapcsolatok további elmélyítéséhez. a lengyel és magyar tudósok személyes kapcsolatait, tudományos kísérleteik közkinccsé tétele, a kölcsönös publikációk például értékes hozzájárulást jelentenek országaink tudományos eredményeinek hasznosításához. az alkotók és a művészeti szövetségek között is intenzívebbé váltak az utóbbi években a kapcsolatok, ezt tükrözik a kölcsönös cserelátogatások, vendégszereplések, a koprodukciónak és a szerzői jogvédelemről a legutóbbi időben aláírt szerződés is.

- amennyiben nagyköveti beosztásom és tevékenységem e sikereket elősegítette, ezt annak köszönhetem, hogy munkámhoz támogatást kaptam, barátok között dolgozhattam. az itt szerzett értékes tapasztalatokat és tanulságokat magammal viszem hazámba./mti/

- 36 -

17.50/11

1968. Leli

18.2

bb. 56. elutazott a lengyel igazságügyi küldöttség

t bc/gg/zs/11 la

1969. június 16.

hétfőn délután elutazott a lengyel igazságügyi küldöttség, amely dr. Stanisław Walczak igazságügyminiszter vezetésével látogatott hazánkba. az elutazás előtt a lengyel népköztársaság budapesti nagykövetsége kórtélt adott a delegáció tiszteltére.

a lengyel vendégeket a ferihegyi repülőtéren dr. Korom minály igazságügyminiszter, dr. Markója Imre, az igazságügyminiszter első helyettese, dr. Szilberényi Jenő igazságügyminiszter helyettes, s az igazságügyminisztérium és a külügyminisztérium vezető munkatársai búcsúztatták. jelen volt Bogumił Dąbrowski, a lengyel népköztársaság budapesti nagykövetségének ideiglenes ügyvivője is.

x x x

elutazása előtt dr. Stanisław Walczak a következő nyilatkozatot adta az mtimunkatársának:

Látogatásunk célja az volt, - s ennek messzemenően meg is felelt - hogy közelebbről megismerkedjünk a magyar igazságszolgáltatás elméleti és gyakorlati tevékenységével, tanulmányozzuk magyar kollégáink jogalkotó munkáját, a bűnözés elleni harc módszereit, a bűnözés okainak feltárására irányuló tudományos kutatások eredményeit. igen hasznosak voltak azok a látogatások és eszmecsere, amelyeket budapesti és több vidéki város bíróságain folytattunk.

a miniszter a továbbiakban elmondotta, hogy magukkal hozták és átadták magyar kollégáinknak az új lengyel háromkötetes büntetőjog kódexet, amely 1970 január 1-én lép életbe. érdeklődéssel várják a magyar szakembereknek a kódexszel kapcsolatos véleményét. ősszel egyébként magyar igazságügyi küldöttség látogat Lengyelországba, s így módon lehetőség nyílik a szakmai tapasztalatcsere folytatására, a magyar és a lengyel jogi szakemberek közötti együttműködés szélesítésére./mti/

-.-

- 37 -

17.58/11

1968. Leli

18.2

bb. 57. Mezőgazdasági és vízügyminisztérium utazott Bukarestbe

1/28/11 la

1969. június 16.

dr. Gergely István mezőgazdasági és élelmiszerügyi miniszter helyettes vezetésével hétfőn küldöttség utazott Bukarestbe mezőgazdasági és vízügyi kérdések megtárgyalására./mti/

bb. 58. a 100 ezer új tsz-tagról, a szarvasmarhatenyésztés jövedelmezőségéről és a zöldség-gyümölcs ellátásról tanácskozott az országgyűlés mezőgazdasági bizottsága

1 jf/jz/11 la

1969. június 16.

hétfőn a parlamentben dr. Bencsik István elnöklétével ülést tartott az országgyűlés mezőgazdasági bizottsága. az ülésen részt vett dr. Garayvölgyi Károly, a pénzügyminiszter első helyettese és dégen Imre államtitkár, az országos vízügyi hivatal elnöke.

az ülésen dr. Adány Vilmos, a mezőgazdasági és élelmiszerügyi miniszter első helyettese az élelmiszeripar elmúlt évi eredményeiről és a tapasztalatokról tartott beszámotot. rámutatott, hogy az új gazdaságirányítási rendszer a mezőgazdasági és élelmiszeripari üzemek számára megfelelő környezetet teremtett. mindezt az adatok is igazolják: a kedvezőtlen időjárás ellenére tavaly a mezőgazdaság bruttó termelési értéke 1,3 százalékkal nőtt az élelmiszeripari termelés pedig az előző évinél 4-6 százalékkal volt nagyobb. a mezőgazdaság növénytermelése az előirányzatoknak megfelelően alakult. az aszályos időben betakarított holdankénti 14,5 mázsa búzatermés rendkívüli eredménynek számít, de nem lehet kifogás a kukorica, a cukorrépa, a napraforgó és a dohány termés ellen sem.

az elmúlt év azonban néhány, immár hosszú távon jelentkező problémára is felhívta a figyelmet. egyre sürgetőbbé válik például a még mindig csak a felszabadulás előtti évek teljesítményét produkáló szarvasmarha-termelés és különösen a rét- és a legelőgazdálkodás hozamainak növelése. amíg egész sor növényi kultúránál időközben kétszeresére nőttek a terméseredmények, addig például tavaly az 1967. évi termésnek csak 85 százalékát takarították be lucernából, és a rétek, valamint a legelők is csak 70-80 százalékos termést adtak.

/folyt. köv./

18.05/11

1910 Lw

- 38 -

bb. 58. / a 100 ezer ... 1. folyt. / 11

a tömegtakarmánytermelés fellendítése alapvető mezőgazdasági érdek; ezen a területen újabb erőfeszítésre van szükség, miután az állattenyésztés egyre inkább megéri a korszerűtlen termelésből adódó hátrányokat. a zöldség- és a gyümölcs-termelők sem tudtak maradéktalanul a fogyasztók kedvében járni, elsősorban azért, mert időszakonként 15-30 százalékkal magasabb áron hozták piacra termékeiket. ennek a problémának a megoldása sem megy egyik napról a másikra: a minisztérium koncepciója szerint az öntözés kiterjesztésére van szükség. a burgonyatermesztésben évek óta állandósult a lemaradás. egyre inkább fontossá kell válni, hogy nem szükséges-e egyes vidékeken felhagyni a burgonyatermesztéssel, azt olyan vidékekre koncentrálni - és ott a termelőknek minden támogatást megadni - ahol a legkedvezőbbek az adottságok.

az állattenyésztés terén megnyugtatók a baromfi- és a juhtenyésztés eredményei. a felvásárolt baromfi mennyisége például egy év alatt 2 000 vagonnal nőtt. ellenben a legutóbbi állatszámítás adataiból is kitűnik, hogy a sertés-, illetve a szarvasmarha-tenyésztés terén nincs minden rendben. bár a sertés-tenyésztésnél alakultak kedvezőtlenebbül az adatok, itt mégis sokkal gyorsabban lehet az állomány nagyságát biztonságos szintre emelni, sőt a javulás első jelei máris lemérhetők. a szerződéseket adataitól például arra lehet következtetni, hogy idén 100-150 ezerrel több sertést vásárolnak majd fel, mint amennyit eredetileg terveztek. a szarvasmarha tenyésztést ugyanakkor bizonyos gazdaságossági problémák vetik vissza. egyelőre még kevés a nagyüzemi férőhely, ami annál is inkább nehéz helyzetet teremt, mert sok helyütt a 70 százalékos állami támogatással épített istállókat más célra használják fel./ ilyen esetekben azonban a jövőben szigorúan járnak el és megvonják a gazdaságoktól a kedvezményt./ mindemellett a jelenlegi helyzetben még sok kívánnivalót hagy maga után a hazai szarvasmarha-tenyésztés, amelynek fellendítésére újabb közgazdasági elemzésekre és megfontolt döntésekre van szükség. a korábbi intézkedések pozitív hatásai azonban bizonyos mértékig már érvényesülnek: az elmúlt év első négy napjának 225 ezres eredményével szemben idén ugyanebben az időszakban 250 ezerre nőtt a megtermékenyítések száma. a szakemberek kedvező jelnek tartják azt is, hogy élénkült az érdeklődés a vemhes úszók iránt, olyannyira, hogy az igényeket pillanatnyilag nem is tudják kielégíteni.

18.15/11

1919 Lw

1932

- 39 -

/folyt. köv./

bb. 58./ a 100 ezer ... 2. folyt./ 11

a miniszter első helyettese külön elemezte a termelőszövetkezetek tevékenységét. a közös gazdaságok bruttó jövedelme egy év alatt 12 százalékkal nőtt és termelési eredményük értéke elérte a 22,3 milliárd forintot. a tagok kedvezően fogadták az önállóságot növelő, és a tagsági viszonyt rendező szövetkezetitörvényt. részben ennek tulajdonítható, hogy a közös gazdaságokba 110 ezren kérték felvételüket./ közülük 100 ezret vettek fel./ ezzel ugyan lényegében nem változott meg a tagság létszáma, - miután hozzávetőleg ennyien mentek nyugdíjba -, de most vette kezdetét a tagság már nagyon is időszerű „megfiatalodási” folyamata. alapvetően pozitív hogy az új belépők 64 százaléka 40 év alatti és csak kisebb részük, 28 százalékuk 40-60. év közötti. a tsz-ek nagyüzemi melléktevékenysége szintén kedvezően alakult, mert egy év alatt 60 százalékkal gyarapodott a termelési érték. a befolyt összeg - a szolgáltatásokkal együtt - elérte a 12 milliárd forintot.

a beszámoló feletti élénk vita alakult ki. lakatos andrás képviselő például felhívta a figyelmet arra: az ingadozó zöldség- és gyümölcsellátás nem kizárólag a csapadékhiánnyal magyarázható. ez az ágazat magas szintű gazdálkodást követel, és megfigyelhető, hogy egyes esetekben az üzemek szinte „menekülnek”, a zöldségtermeléstől, egyáltalán a beltérjesebb gazdálkodástól. javasolta, vizsgálják felül a zöldség-gyümölcsstermelést előmozdító anyagi ösztönzők rendszerét. dr. belák sándor képviselő hozzászólásában kiemelte: a burgonyatermesztés terén tapasztalt hiányosságokért nem utolsósorban a nem megfelelő gépesítést kell okolni. az egész termelési folyamaton belül ugyanis egyes fázisok - például a válogatás és a tárolás - gépesítését megoldatlan. a képviselő a szarvasmarha tenyésztés anyagi érdekelttségét sem tartotta megfelelőnek és az ártámogatási rendszer egyszerűsítését javasolta. dr. baskay tóth bertalan képviselő véleménye szerint a gyengébb tömeg-takarmány -termésért főképpen a hiányos műtrágyaellátottság okolható. kiemelte, hogy a hazai fajták 50 kiló helyett 100 kiló feletti műtrágyaporciót követelnek holdanként, és megfelelő vízellátásnál bőséges hozammal szolgálnak meg a termelők fáraozását. nem egy példa igazolja, hogy holdanként a 200 mázsás termés is elérhető. dr. zsigmond lászló képviselő javasolta: gyorsítsák meg a terménytároló raktárak, hűtőházak és feldolgozó építései ellenkező esetben a felvásárlás és az ipar képtelen lesz átvenni a megtermelt javakat, például a husárut. kovács istván képviselő ugyanakkor indítványozta, hogy a háztáji állatállomány csökkenési tendenciájának lassítására, hozzanak létre az iparihoz hasonló mezőgazdasági bedotgozó rendszeret. a nagyüzemek ugyanis egyelőre még nem képesek magukra venni azokat a terheket, amelyek a háztáji állomány megőrzéséből adódnak.

18.35/11

18.35/11

- 40 -

/folyt. köv./

bb. 58./ a 100 ezer ... 3. folyt./ 11

az ülésen ezután dr. najmányi lászló, az országos vízügyi hivatal főosztályvezetője a hazai vízgazdálkodás mezőgazdasági vonatkozásairól tájékoztatta a képviselőket. elmondta: az állami erőfeszítések mellett a lakosság, illetve a gazdaságok fokozottabb anyagi támogatására lesz szükség a jövőben. mivel inkább napirendre kerül a fő és az üzemi vízműveknek az ediginél gyümölcsözőbb együttműködése, amelyek már a tervezés stádiumában is meg kell valósulnia. leszögezte: ma mártírsztázott, hogy elsősorban ott kell öntözni, ahol a száraz viszonyok közötti gazdálkodás szintje már megfelelő és ahol az öntözés a legjobban hasznosul.

a bizottság tagjai néhány kérdésre külön is felhívták a figyelmet. így például arra, hogy az öntözőrendszereket akkor is fejleszteni kell, amikor éppen „nedves”, belvizes az esztendő, mert a mesterséges csapadékadása később bőségesen kamatozik. fontos a vízgazdálkodási társulások demokratizmusának fejlesztése is. jelenleg a tagok véleménye nem érvényesül kellőképpen a társulások vezetésénél. a bizottság a helyi víztárolók építéséhez a központi szervek segítségét kérte.

a két napirend vitájában felszólalt még mateovics józsef, barta andrás, bojtor miklós, keszthelyi zoltán, szviridov ivánné, dr. molnár béla, nieszner ferenc és dr. mászóly gyula képviselő, valamint dr. garamvölgyi károly és dégen imre./mti/

--

bb. 60. elhunyt varga ottó akadémikus

1 ms./j/zs/11 la

1969. június 16.

varga ottó kossuth-díjas akadémikus, a magyar tudományos akadémia matematikai kutató intézetének tudományos főmunkatársa, címzetes egyetemi tanárjelöltének 60. évében elhunyt.

varga akadémikusban tudományos életünk a geometria kiváló művelőjét, a magyar differenciálgeometriai iskola megalapozóját és vezetőjét veszítette el.

/folyt. köv./

- 41 -

18.35/e

18.35/e

18.35/e

bb. 60./ elhunyt ... folyt./ 11

évtizedeken át értékes oktató-nevelő tevékenységet fejtett ki a debreceni Kossuth Lajos tudományegyetemen, majd a budapesti műszaki egyetemen. több tudományos testület munkájában vett részt és számos bel- és külföldi tudományos szervezet tagja volt.

az elhunytat a magyar tudományos akadémia saját halottjának tekinti. temetése szombaton 14 órakor lesz a farkasréti temetőben./mti/

bb. 62. gáspár sándor

1 gj/zs/11 la

1969. június 16.

az mszmp politikai bizottságának tagja, a szot főtitkára a fővárosi tanács székházában hétfőn időszaki kérdésekről tájékoztatta a fővárosi tanács vezetőit és a kerületi tanácsok elnökeit./mti/

bb. 63. Losonczi pál,

tné/zs/11 la

1969. június 16.

az elnöki tanács elnöke táviratban fejezte ki jókívánságait izland nemzeti ünnepé alkalmából dr. kristján eldjarn közfarsasági elnököknek./mti/

bb. 59. ülést tartott az országgyűlés kereskedelmi bizottsága

t pr/hné/zs/11 la

1969. június 16.

dr. varga jeno elnökletével hétfőn a parlamentben ülést tartott az országgyűlés kereskedelmi bizottsága. a tanácskozás témája a belkereskedelmi, illetve a külkereskedelmi minisztérium elmúlt évi költségvetésének végrehajtása volt - először keserü jánosné belkereskedelmi miniszterhelyettes, utóbbiról tordai jeno külkereskedelmi miniszterhelyettes tartott előadást.

/folyt. köv./

18.40/1

1944. június

18.40/1

- 42 -

bb. 59./ ülést ... 1. folyt./ 11

keserü jánosné a többi közt kiemelte, hogy az elmúlt esztendő viszonylag élénk bolti étel- és iparcikk-forgalom jellemzte. a kiskereskedelmi forgalom 7 százalékkal volt magasabb, mint 1967-ben, ezen belül az étel- és iparcikk-forgalom ugyancsak 7 százalékkal emelkedett. a költségvetési befizetések csaknem 9 százalékkal hatadták meg az előirányzatot, ezen belül különösen a 33 százalékos nyereségadó „túlfizetés” kiemelkedő. a nagyobb nyereségből természetesen magasabb árkedveltségi alapok is képződtek. a részesezési alap javára így összeg elérte az évi bérkedveltség 9,5 százalékát. nagyobb összeg jut fejlesztési- és tartalékcélokra is.

tordai jeno hangsúlyozta, hogy az új gazdasági mechanizmus bevezetése sikerteljesen járt a külkereskedelemben is: nőtt a nemzetközimunkamegosztásban való részvételünk. az elmúlt esztendőben összesen exportunk 6, importunk 3 százalékkal növekedett 1967-hez mérten. a bevezetett közgazdasági szabályozók beváltották a hozzá fűzött reményeket, s a vállalati nyereségek is lényegesen meghaladták az előirányzott szintet. a külkereskedelmi forgalomemelkedés főként szocialista viszonylatban volt számottevő: a szocialista országokba irányuló exportunk 10 százalékkal, behozatalunk 5 százalékkal emelkedett, az elmúlt esztendőben általában az a tendencia volt megfigyelhető, hogy a vállalatok főként szocialista exportra törekszenek.

a tőkésországokba irányuló exportunk csökkent az elmúlt esztendőben, de a tőkés relációban fizetési mérlegünk így is kedvezőbbben alakult a tervezettnél. nyugati áruforgalmunk növelése érdekében a külkereskedelmi minisztérium több mint száz vállalattal kötött szerződést: ha a vállalat növeli tőkés exportját, úgy bizonyos adóvisszatérítésben részesül. az így szerzett többletpénzzel a vállalatok önállóan gazdálkodhatnak, növelhetik véle akár a fejlesztési, akár a részesezési alapot.

a két referátumot élénk vita követte. a képviselők hangsúlyozták: az elmúlt esztendő az új gazdasági mechanizmus első teljes éve volt, s a pozitív bel- és külkereskedelmi tapasztalatok a reform sikerét igazolják. az ülésen azonban számos kritikai észrevétel is elhangzott.

/folyt. köv./

18.48/11

18.57. június

19.12

- 43 -

bb. 59./ újszt ... 2. folyt./ 11

számosan szóváltották az áruellátás fogyatékosait, felhívták a figyelmet az arányos elosztás fontosságára - sok helyütt ugyanis a rossz elosztás jelentősen hozzájárult az ellátási problémákhoz. kifogásolták, hogy a kis-községek, kisebb települések üzleteinek ellátása indokolatlanul akadozó, pedig az igény itt sem kisebb, mint másutt. igaz, hogy alacsony a forgalmuk, viszont alapvető szükségletet elégítenek ki. vászterékbővítésük érdekében érdemes lenne felülvizsgálni több, már elavult rendelkezést, köztük azt, amely például az alacsony forgalmu üzleteknek nagyon alacsonyan szabja meg a hitelkeretet is.

tübben a termékek nem megfelelő minőségét kifogásolták. divatos dolog arra hivatkozni - mondták - hogy nem jó a nyersanyag, hogy elavultak a gépek, sok vállalatnak azonban saját portáján kellene előbb körülnéznie, - a minőségjavítás egyik legfontosabb kritériuma ugyanis a megfelelő munkaszervezés, a szigorú technológiai fegyelem.

külkereskedelmi vonatkozásban örömmel nyugtázták a képviselők, hogy az illetékesek megkönnyítették a licenc-vásárlásokat, s így a korszerű technológiai eljárásokat rövidebb idő alatt lehet az iparba átültetni. ugyanakkor felhívták a vállalatok figyelmét: a licenc-vásárlás együtt jár importanyagok, félkésztermékek nagyobb mérvű felhasználásával. alaposan meg kell tehát fontolniuk, hogy a majdani folyamatos termelésnél biztosítható-e a zavartalan anyagellátás.

a vitában madarasi attila pénzügyminiszterhelyettes a belkereskedelem és a külkereskedelem elmúlt évi gazdálkodásának pénzügyi vonatkozásairól szólt. elmondotta, hogy meglehetősen nehéz még a valódi helyzet elemzése. hatnak még a régi gazdálkodási rendszer kötöttségei, ugyanakkor egyre erőteljesebben jelentkeznek a reform tendenciái. az elemzéshez szükséges információk így gyakran ellentmondanak egymásnak. példaként felhozta: ma még azt sem lehet egyértelműen megítélni, vajon kedvező, vagy kedvezőtlen jelenség a számítottnál magasabb nyereségatalkulás. pro és kontra majdnem teljesen egyenértékű vélemények szólnak.

folyt.köv./

- 44 -

18.55/11

1900 2. sz.

1917

bb. 59./ újszt ... 3. folyt./ 11

kedvező, amennyiben az új gazdálkodási rendre való áttérés zavartalanul segítette, s kedvezőtlen, ha a többlet nem a gazdálkodás hatékonyságából származik.

a vitában felszólalt csikesz józsefné, gelszúht mihály, hunyadi károly, karkai andorné, molnár józsef, mráz tiber, pázsit árpád, varga gyula, vámos géza és zsigmond géza országgyűlési képviselő, s kifejtette véleményét bartolák mihály a szöveg elnökhelyettese./mti/

-.-

bb. 61. megnyílt bakonyi mihály festőművész első önálló kiállítása

t ol/ol/zs/il la

1969. június 16.

bakonyi mihály festő- és grafikusművész első önálló tárlatát sárkány lóránd festőművész nyitotta meg hétfőn a fővárosi művelődési házban.

a fiatal művész tárlatán 19 olajképet és 15 válogatott grafikát mutat be közönségének. kedvelt témája a dolgozó ember a munkahelyi környezet, bár nem idegenkedik a táj-festészet felől sem.

a kiállítást - a tervek szerint - június 30-ig tartják nyitva./mti/

-.-

bb. 66. babiker awadalla,

tné/zs/il la

1969. június 16.

a szudáni demokratikus köztársaság miniszterelnöke táviratban mondott köszönetet fock jenőnek, a minisztertanács elnökének a kinevezése alkalmából küldött jókívánságaiért./mti/

-.-

bb. 67. szolidaritási nagygyűlés a károlyi kertben

t tf/tm/zs/il la

1969. június 16.

a tavaszi békehónap kiemelkedő fővárosi eseménye volt az a vietnami szolidaritási nagygyűlés, amelyet hétfőn rendeztek a károlyi kertben az V. kerület párt-, társadalmi- és tömegszervezetei.

/folyt.köv./
19.00/11

1904 2. sz.

1917

- 45 -

bb. 63./ szolidaritás ... 2. Volyt./ 11

többszázan vettek részt az eseményen a kerület lakosságának, munkahely kollektívájának képviselőiben. Deák Ilvika, az MSZMP V. kerületi bizottságának titkára megnyitójában köszöntötte a nagygyűlés elnökségében helyet foglalt Hoang Luongot, a VDK budapesti nagykövét, Le Huu Van-t, a DNFF budapesti Állandó Képviseletének ideiglenes vezetőjét, Chau Tho Thong-ot, a VDK nagykövetségének első titkárát. Az egybegyűltek nagy tapsal fogadták a harcok során súlyosan megsebesült két vietnami partizánlányt, a 21 esztendőes Huynh Thi Kien-t, és a 25 éves Nguyen Thi Nhan-t, akit az V. kerületiek hívtak meg budapestre, hogy itt gondos orvosi ellátásban részesítsék.

Sebestyén nándorné, az országos béketanács titkára a nagygyűlés szónoka elmondta, hogy az immár hagyományos békehónapnak évről-évre milliók a részvevői, akik sikra szállnak az olyan legszentebb emberi eszményekért, mint a szabadság, a függetlenség, a humanizmus és a haladás. Az idei - május 9-án kezdődött - eseménysorozat megkapó erővel juttatta kifejezésre a magyar békemozgalom jelenlegi legfontosabb törekvését, amely a „veled vagyunk vietnam, jelszóban, a városok és falvak népének a vietnami testvérnép iránti szolidaritását kifejező mondatban ölt testet. Sorra-rendre születnek olyan kézzel fogható jelei is a szolidaritásnak, mint a vietnámba küldött kórházi felszerelések, gyógyszerek. Az V. kerületiek például az elmúlt évben több mint 6 millió forint segítséget adtak, többszáz liter vért gyűjtöttek.

Sebestyén nándorné emlékeztetett arra, hogy június 21-én berlinben megkezdődik a béke világkongresszus, amelyen a magyar békemozgalmat is küldöttség képviseli.

Le Huu Van felszólalásában hangsúlyozta, hogy a dél-vietnami köztársaság ideiglenes forradalmi kormányának megalakulása a dél-vietnami nép forradalmi harcában szükségszerűen elért magassabb fejlődési szakaszt jelent, kiterjeszti a dél-vietnami lakosság önrendelkezési jogának gyakorlását. Az ideiglenes forradalmi kormány a széleskörű nemzeti egyetértés politikáját szándékozik megvalósítani, tovább kívánja szélesíteni az összefogást, valamennyi, a függetlenségért, a békéért, a semlegességért sikra szálló erővel.

/fo lyt. köv./

19.08/11

1969. szept.

1969

- 46 -

bb. 64./ szolidaritás ... 2. Volyt./ 11

nemzetközi téren az ideiglenes forradalmi kormány a béke és a semlegesség külpolitikáját követi: diplomáciai, gazdasági és kulturális kapcsolatokat alakít ki - politikai és társadalmi rendszerre tekintet nélkül - minden országgal, beleértve az egyesült államokat is. Mindent megtesz azért, hogy rákényszerítse az amerikai kormányt csapatainak feltétel nélküli kivonására dél-vietnámból, hogy a dél-vietnami nép maga intézhesse saját ügyeit./mti/

..

bb. 64. budapestre érkezett a finn közlekedésügyi miniszter

1 hbj/tm/11 la

1969. június 16.

Dr. csanádi györgy közlekedés- és postaügyi miniszter helyettesi finnországi látogatását viszonzva, hétfőn délután a malév menetrendszerű járatával budapestre érkezett paavo aitto finn közlekedésügyi miniszter és kísérete. A vendégeket a ferihegyi repülőtéren dr. csanádi györgy közlekedés- és postaügyi miniszter, kiss dezső közlekedés- és postaügyi miniszterhelyettes, rödbnyi károly közlekedés- és postaügyi miniszterhelyettes, a máv vezérigazgatója, továbbá m. j. ingman finn nagykövét fogadta.

A sorra kerülő tanácskozáson a magyar és a finn közlekedési miniszter tárgyalásokat folytat a közlekedési műszaki tudományos együttműködés szélesítésének lehetőségairől, véleménycserére kerül sor a két ország közlekedési kapcsolatainak időszerű problémáiról./mti/

..

bb. 65. jugoszláv közlekedési delegáció érkezett budapestre

1 hbj/tm/11 la

1969. június 16.

A vasutasok szakszervezetének meghívására vaszo milojevicsnek, a jugoszláv közlekedési és hírközlési szakszervezet vajdasági kerületi elnökének vezetésével három tagú jugoszláv delegáció érkezett budapestre, hogy tanulmányozzák a magyar vasutas szakszervezet tevékenységét. A jugoszláv vendégek több vasúti szolgálati helyet, szociális és egészségügyi létesítményt tekintenek meg./mti/

..

19.15/11

1969. szept.

1969

- 47 -

bb. 68. autóbussz-robber gépkocsi karambolja - két személyt,
hat kocsi megrongálódott

1 hbj/j/11 la

1969. június 16.

hétfőn 9 óra 10 perckor egy 60-as jelzésű autóbussz a madách térről a garázsba tartva a landler jános utcában haladt. a landler jános utca és a nefelejts utca kereszteződésében egy robusz gyártmányú tehergépkocsi - vezetője dézsényi páál - figyelmen kívül hagyta az „állj”, jelzést mutató forgalmi táblát, belerohant a szabályosan közlekedő autóbusszba. az összetűzés következtében a 60-as autóbussz beleszaladt az ott parkoló kocsisorba. a karambol következtében hat személy megsérült és összesen hat gépkocsi - belsértve a karambolozó robusz gépkocsit és a 60-as jelzésű autóbusszt is - megrongálódott. az ügyben a vizsgálat megindult./mti/

bb. 69. genfba utazott prantner józsef

j/zs/11 la

1969. június 16.

prantner józsef államtitkár, az állami egyházügyi hivatal elnöke az egyházak világtanácsának meghívására genfba utazott, ahol látogatást tesz a protestáns világszervezetek központi szerveinél és eszmecserét folytat vezető egyházi személyekkel./mti/

bb. 70. losonczi páál,

tné/zs/11 la

1969. június 16.

az elnöki tanács elnöke táviratban fejezte ki jókívánságait georges pompidou-nak a francia köztársaság újonnan megválasztott elnökének./mti/

bb. 71. időjárásjelentés

j/11 la

1969. június 16.

a meteorológiai intézet jelenti hétfő este:
szórványos zápor, zivatar

várható időjárás kedd estig: változó mennyiségű felhőzet szórványosan előforduló záporral, zivatarral, mérsékelt, időnként kissé megélénkülő, változó irányú szél. várható legmagasabb nappali hőmérséklet kedden 25-30 fok között./mti/

19.35/11

1969. június 16.

1969

- 48 -

bb. 72. a komarnoi magyar területi színház vendégjátéka győrről

vid fm/11 la

1969. június 16.

a komarnoi magyar területi színház hétfőn este győről vendégszerepelt. a muzeum szabadtéri színpadán vörösmarty „handabasa avagy a fátyol titka”, című háromfelvonásos zenés vígjátékát adták elő nagy sikerrel.

a győri színház művészeti június 24-én viszonyozzák a vendégjátékot, amikor hervé: „nebáncsvirág”, című operettjét adják elő komarnoban./mti/

bb 73. két személygépkocsi karambolja a kőbányai uton - négy sérült

1 hbj/j/um la

1969. június 16.

hétfőn 10 óra 35 perckor a kőbányai uton az egészségháza előtt két személygépkocsi karambolozott. az összetűzés következtében szeleczy/gépkocsivezető súlyosan megsérült, ruthárdt rezső gépkocsivezető és ország józsef gépkocsivezető csonttörést szenvedett, fajt sándor rakodónak pedig az orrcsontja tört el. a négy sérültet a mentők kórházba szállították./mti/

bb 74. forgalmi akadály a hév budakalászi állomásán - villámcsapás miatt

1 hbj/j/um la

1969. június 16.

hétfőn 15 óra 15 perckor budakalászi állomásán a villám becsapott a hév felső vezetékébe. a villámcsapás következtében a felső vezeték elszakadt, ráesett egy motorkocsira, a motorikus berendezésekben tűz keletkezett, amit azonban poroltóval gyorsan sikerült eloltani. a vezeték helyreállítása elég körülményes és emiatt 19 óra 5 percig budakalászi állomásán csak egy vágányon haladhattak a szerelvények, ami a forgalomban kisebb fennakadásokat okozott.

az elektromos teherelosztó szolgálat is jelentette, hogy különösen szolnok, mezőtúr, cegléd térségében a villám több helyütt becsapott a közép feszültségű hálózatba, a fogyasztókat azonban rövid időn belül sikerült ellátni árammal./mti/

- v e g e -

- 49 -

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1969. június 17.

bb. 1. hírek a főváros életéből

1 gj/gk/zs/1t la

1969. június 17.

kőbányai tervek a közlekedési dugók megszüntetésére

részletes rendezési tervet dolgoz ki a 10. kerületi közlekedési csomópontok áttervezésének növelésére a kőbányai tanács. Így például a forgalom meggyorsítására a pongrác utat, valamint a harmat utca és a kőrösi csoma ut találkozásánál az uttestet a járda egy részének felhasználásával szélesítik. a maglódi utnak az akna utca és a venyige utca közötti szakaszát - az ut mentén levő épületek szanálásával - ugyancsak szélesítik majd. a tervben szerepel a zalka máté tér rendezése is; a tér forgalmi rendjét azonban csak a városközpont építésének második ütemében változtatják majd meg.

közérdekű vizsgálatok a 12. kerületi népi ellenőrök programjában

több közérdekű téma szerepel a 12. kerületi népi ellenőrzési bizottság vizsgálati programjában. megnézik például, hogy a házkezelőségek biztosítják-e a társadalmi munkát vállalt lakóknak az épületek karbantartásához szükséges anyagokat, szerszámokat. megvizsgálják, hogy a kerületben levő termelőszövetkezeti borkimérések, poharazók megfelelő minőségű borokat árúsítanak-e.

/folyt.köv./

- 1 -

Zsolt